

BBABAC – Bacheloroppgave med forskningsmetode

**En kvalitativ studie av hvordan relasjonen mellom barneverntjenesten og
det afrikanske miljøet kan styrkes**

**Universitetet
i Stavanger**

Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Bachelor i barnevern

Kandidatnummer: 5222

Antall ord: 13 192

Innholdsfortegnelse

Forord	5
1. INNLEDNING	6
1.1 BAKGRUNN FOR VALG AV TEMA	7
1.2 PRESENTASJON AV PROBLEMSTILLING	7
1.3 BEGREPSAVKLARING	7
1.4 OPPGAVENS FORMÅL	11
1.5 AVGRENSNINGER	11
1.6 SOSIALFAGLIG RELEVANS	11
1.7 OPPGAVENS OPPBYGNING	12
1.8 TIDLIGERE FORSKNING	12
2. TEORETISK BAKGRUNNSTEPPE	14
2.1 INDIVIDUALISTISK OG KOLLEKTIVISTISK SAMFUNN	14
2.2 RELASJON	15
2.2.1 RELASJONSPYRAMIDEN	16
2.3 KOMMUNIKASJON.....	16
2.3.1 FIRE-PERSPKTIVMODELLEN	17
3. METODE	19
3.1 HVA ER METODE	19
3.2 VALG AV METODE	20
3.3 REKRUTTERINGSPROSESS	21
3.4 SEMISTRUKTURERT INTERVJU	22
3.5 ANALYSE	23
3.6 STUDIENS TROVERDIGHET	25
3.6.1 <i>Validitet og reliabilitet.</i>	25
3.6.2 <i>Kritiske bemerkninger og etisk refleksjon</i>	27
4. PRESENTASJON AV FUNN.....	28
4.1 <i>Opplevelser med barnevernet</i>	28
4.2 <i>Kommunikasjon og relasjonsbygning mellom barnevernet og afrikanske familier.</i>	29

4.3 Kulturelle betingelser i møte med afrikanske familier	31
4.4 Barnevernets system og formål	33
5. PRESENTASJON AV DRØFTING.....	34
5.1 Opplevelser med barnevernet	34
5.2 Kommunikasjon og relasjonsbygning mellom barnevernet og afrikanske familier.....	36
5.3 Kulturelle betingelser i møte med afrikanske familier	38
5.4 Barnevernets system og formål	39
6. KONKLUSJON	40
7. VEIEN VIDERE	41
LITTERATURLISTE.....	42
Figur 2.2.1: Relasjonspyramiden	16
Figur 2.3: Aktiv lytting	16
Figur 2.4.1: Fire-perspektivs modellen	17
Figur 3.5: Visuell representasjon over tematisk analyse	24
VEDLEGG	
Vedlegg 1: Informasjonsskriv til fagpersoner	46
Vedlegg 2: Informasjonsskriv til foreldre og ung voksen	49
Vedlegg 3: Intervjuguide	53

“Cultural humility is a lifelong process of self-reflection and self-critique whereby the individual not only learns about another’s cultural, but one starts with examination of her/his own beliefs and cultural identities.” Tervalon & Murray-Garcia, (1998).

Forord

Først og fremst vil jeg takke alle fem informantene som har tatt seg tid til å delta i min bacheloroppgave. Takk for at dere delte deres opplevelser, erfaringer og kunnskap med meg. Det krever mot å dele sin livshistorie. Dette har både vært en spennende, lærerik og interessant prosess.

Jeg ønsker å takke min kjære støttende mor Lydia. Tusen takk for at du alltid har vært en god støttespiller, og motivert meg gjennom hele livet til å fullføre mine drømmer i livet. På tross av vanskelighetene og utfordringene vi har opplevd, har du alltid vært der for meg og heiet på meg. Jeg ville aldri ha klart å komme så langt som jeg har gjort i livet, hvis det ikke hadde vært for deg. Gud velsigne og bevare deg.

Jeg vil også takke mine nære og kjære. Tusen takk til min tante, lillebror, stefar, bestemor og kjæreste for god støtte, tålmodighet og forståelse underveis i denne prosessen. Jeg vil også takke min onkel, Baba Kankani for sine faglige innspill, humor og støttende ord. Når ting har følt tungt har dere alltid vært til stede og bidratt med motivasjon, og kloke tanker.

Til slutt vil jeg takke min veileder, Tina Bojovic som har bidratt med konstruktive tilbakemeldinger, faglige innspill, oppmuntring og et godt samarbeid. Dette har vært til stor hjelp, og som jeg setter stor pris på. Tusen takk for all veiledning! Jeg vil også takke alle foreleserne som har bidratt til å øke min kunnskap gjennom de tre årene. Denne kunnskapen ser jeg frem til å bruke videre i arbeidslivet!

Oslo, 5.mai 2022

1. Innledning

1.1 Bakgrunn for valg av tema

I denne bacheloroppgaven har jeg valgt å skrive om hvordan relasjonen mellom barneverntjenesten og det afrikanske miljø kan styrkes. I de siste årene har mistilliten mellom personer med innvandrerbakgrunn og barnevernet vært et tema for både barnevernstjenesten, innvandrerfamilier og i den offentlige debatten. I media blir det blant annet opplyst at flere innvandrerfamilier opplever frykt og mistillit ovenfor den norske barneverntjenesten (Ylvisaker, Rugkåsa & Hansen-Holm, 2018). SSB viser at flerkulturelle familier er overrepresentert i barnevernsstatistikken, dette gjelder ved mottakelse av hjelpetiltak og omsorgsovertakelse (SSB, 2020). Handulle og Vassenden (2020) påpeker at foreldre med somalisk bakgrunn opplever at de må skape gode inntrykk i både skoler og barnehager. Dette fordi de opplever at muligheten til å bli meldt til barnevernet blant annet skyldes av fordømmelse og stigma på bakgrunn av deres etnisitet (Handulle & Vassenden, 2020).

Det har tidligere blitt presentert i media om mistilliten flerkulturelle foreldre har til det norske barnevernet (Eide., Alnes, 2018; Holte, 2021; Finborg, 2022). Ifølge Hole, Mjør & Skotheim (2012) uttrykte flere afrikanske mødre at årsaken bak deres redsel ovenfor barnevernet, var at de hadde opplevd at barnevernet blant annet hadde manglende kulturforståelse og kunnskap om deres oppdragsstiler. Mødrene opplever også at det er forskjellige lover og regler å tilpasse seg til, i forhold til det som blir benyttet i deres opprinnelsesland. Dette tyder på at mødre opplever det utfordrende å forholde seg til det norske regelverket (Hole, R.E, Mjør, K., Skotheim, L. 2012).

Ifølge Regjeringen (2016) ble det innført en overordnet bestemmelse i barnevernsloven som ble lovfestet i 2022. Lovbestemmelsen omhandler barnets beste, som presiserer at barnets og foreldrenes etniske, religiøse, kulturelle og språklige bakgrunn er relevante elementer og som må tas i betraktning i vurderingen av barnets beste (Regjering, 2016, s.35). Selv om bestemmelsen skal tydeliggjøre at barnets bakgrunn skal tas hensyn i barnevernssaker, har samtidig barnevernet blitt kritisert for å ikke ta hensyn til de relevante momentene i avgjørelser som omhandler flerkulturelle familier (Helsetilsynet, 2019, s.22). Dette vekker fokuset og interessen min for hvordan man kan få en større forståelse for hvordan relasjonen mellom barneverntjenesten og afrikanske miljøer kan styrkes.

Dette gjør at det blir viktigere å fokusere på å utvikle kunnskap om hvordan vårt flerkulturelle samfunn og barneverntjenesten kan styrke relasjon, samt øke tillit til hverandre. Det er samtidig viktig å understreke at Barne-, ungdoms og familiedirektoratet (2021) påpeker at ikke alle flerkulturelle familier opplever mistillit og bekymringer ovenfor barneverntjenesten (Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, 2021).

Bakgrunnen for at jeg ønsker å skrive om hvordan relasjonen mellom barneverntjenesten og det afrikanske miljø kan styrkes, er fordi jeg ønsker å utforske hvordan relasjonen kan forbedres. For meg er det et spennende valg av tema, med tanke på at jeg har opprinnelse fra Ghana og har tidligere hatt erfaring med barneverntjenesten. Jeg har også et sosialt nettverk som består av personer med flerkulturell bakgrunn, som også har vært i møte med barnevernet. Det gjør at jeg interesserer meg for temaer som omhandler flerkulturelle mennesker. Som nevnt ovenfor har både forskning, offentlige debatter og familier med opprinnelse fra Afrika synliggjort at det foreligger en mistillit til den norske barneverntjenesten. Det vil derfor være relevant å bidra til mer forskning rundt dette tema, for å finne ut hva som kan være årsakene til mistilliten og hvordan man kan øke relasjonen og samarbeid på tvers av hverandre.

I lys av dette har det derfor alltid vært en hjertesak for meg å undersøke hva som skal til for å skape et bedre samspill mellom flerkulturelle familier og barneverntjenesten, med hovedfokus på det afrikanske miljø. For å utforske dette har jeg i denne besvarelsen valgt å intervju fem informanter. Informantene består av to foreldre, en ung voksen, en minoritetskonsulent og en barnevernskonsulent. Dette vil bidra til å øke kunnskap om kulturforståelse, relasjon og relasjonsbygging.

1.2 Presentasjon av problemstilling

Barnevernets arbeid med flerkulturelle familier kan ansees som omfattende, og som ifølge forskning og offentlige debatter kan være preget av mistillit, misforståelse, og konflikter. I lys av dette har jeg valgt å belyse følgende problemstilling:

«Hvordan kan relasjonen mellom barneverntjenesten og det afrikanske miljø styrkes?»

1.3 Begrepsavklaring

Innledningsvis ønsker jeg å gjøre rede for begreper som vil være sentrale i denne oppgaven, og som vil bli presentert videre i oppgaveteksten.

Barneverntjenesten

Det norske barnevernssystemet kan defineres som et familieorientert system, med formål om at barn og familier som har behov for hjelp skal ha mulighet til å benytte seg av velferdstjenesten som blant annet barnehage, råd og veiledning, økonomisk støtte slik at barnets behov blir ivaretatt. Den kommunale barneverntjenesten arbeider etter barnevernsloven. Dersom hjelpetiltakene ikke kan ivareta barnets behov, kan barnevernet legge til vurdering for et sterkere tiltak som for eksempel omsorgsovertakelse (Kojan & Christiansen, 2016, s. 34).

Barnets beste

Prinsippet om barnets beste står sentralt i barnevernsloven. Barnevernloven (bvl) finner vi i lov av 17. juli 1992 nr. 100. Prinsippet om barnets beste blir uttrykt i jf. bvl. §4-1, FNs barnekonvensjon artikkel 3 og i loven om grunnlov av 17.mai 1814 grl. §104. Prinsippet om barnets beste handler om at barnets verdier blir ivaretatt, ved at barnet skal bli snakket med, blir hørt, og ha innflytelse i saker som omhandler barnet (Barnevernsloven, 1992, §4-1).

FNs barnekonvensjon har inkorporert i norsk lovgivning i artikkel 30, med formål om at det skal tas hensyn til barnets etniske, språklige, religiøse, og kulturelle bakgrunn i vurdering av barnets beste (Rugkåsa, Ylvisaker & Eide, 2017, s.25).

Oppdragelse

Sommer (2020) påpeker at oppdragelse er en utvikling av personligheten, samtidig innebærer oppdragelse en videreformidling fra foreldrene, og som fører til en generasjonsoverføring. Gjennom oppdragelsen blir normer innenfor atferd, innsikt, verdier og holdninger overført hos barnet (Sommer & Johansen, 2020, s. 25).

I Lov om barn og foreldre (Bl.) av 8.april 1981 jf. bl. § 30 referer barneloven til at foreldrene har et ansvar om å ta avgjørelser for barnet i personlige forhold. Samtidig skal foreldrene sørge for en forsvarlig oppdragelse, og ha ansvar for at barnet ikke skal utsettes for skade eller fare i oppdragelsen.

Relasjon

Ifølge Eide & Eide (2017) kommer begrepet relasjon av det latinske ordet relatio. Begrepet betegner at én gjenstand står i forhold til en annen. I helse og sosialfag brukes relasjon om forhold, kontakt eller forbindelse mellom mennesker (Eide & Eide, 2017, s. 17).

Kommunikasjon

Røkenes & Hanssen (2012) påpeker at begrepet kommunikasjon har sine røtter i det latinske verbet communicare, og som betyr å gjøre felles. Kommunikasjon ansees som en form for en måte å overføre et budskap, og som er en grunnleggende evne for alle mennesker. (Røkenes & Hanssen, 2012, s. 41).

Eide & Eide (2017) påpeker at kommunikasjonen enten består av nonverbal eller verbal kommunikasjon (Eide mfl., 2017, 17).

Kultur

Kultur er et sentralt begrep i møte med familier med flerkulturell bakgrunn og kan defineres på ulike måter. Ifølge Røkenes & Hanssen (2012) kan kultur sees i sammenheng som en måte å forstå verden på, som er felles for en gruppe mennesker. Kultur kan blant annet kjennetegnes av bestemte ideer, verdier, regler, normer og kunnskap (Røkenes & Hanssen, 2012, s.198). Samtidig påpeker Rugkåsa (2017) at kultur ansees som en dymanisk prosess, og som skapes, bevares, og forandres gjennom menneskelig samhandling (Rugkåsa, 2017, s.26).

Kultursensitivitet

Jávo (2010) hevder at kultursensitivitet er en egenskap en har, ved å ha forståelse og innsikt i andre kulturer, ut ifra andres ståsted. Det innebærer å være bevisst på andre kulturelle forskjeller og likheter, og at det vil påvirke verdier, læring og atferd (Jávo, 2010, s.155).

Kulturalisering

Rugkåsa, Eide og Ylvisaker definerer kulturalisering som en prosess der situasjoner eller problemer kan fortolkes forklares, forklares og behandles på grunn av en generalisert forståelse av kultur (Rugkåsa, Eide, Ylvisaker, 2017, s.55).

Samtidig er det viktig å understreke at dersom man vektlegger kultur for mye og ikke ser at det er andre elementer hos mennesker, kan det oppstå kulturalisering. Dette kan det være en mulighet for å diskriminere eller stigmatisere (Rugkåsa, Ylvisaker & Eide, 2017, s. 78).

Kulturkompetanse

Ifølge Rugkåsa, Eide & Ylvisaker (2017) kan kulturkompetanse defineres som en bestemt type kunnskap og ferdigheter sosial arbeidere besitter i møte med flerkulturelle mennesker. Det innebærer å tilegne seg kunnskap om blant annet kulturer, kommunikasjonsformer, oppdragsstrategier og omsorgsutøvelse (Rugkåsa, Eide, Ylvisaker, 2017, s.77).

Kultur ydmykhet

Tervalon & Murray-Garcia (1998).er en livslang prosess med selvrefleksjon og selvkritikk der individet ikke bare lærer om andres kultur, men man starter med å undersøke sin egen tro og kulturelle identiteter (Tervalon & Murray-Garcia, 2018, egen oversettelse).

Etnosentrisme

Jørgensen & Van Der Weele (2009) definerer begrepet «etnosentrisme» i den sammenheng at man vurderer et fremmed folkeslag ut ifra sin egen kulturelle målestokk. Dette innebærer å oppfatte sin egen kultur og verdier som universell (Jørgensen & Van Der Weele (2009) sitert i Eide, Qureshi, Naushad, Rugkåsa, Vike, 2009, s. 75).

Innvandrere

Statistisk sentralbyrå (2021) definerer innvandrere som personer født i utlandet, av to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre (SSB, 2021).

Norskfødte med innvandrerforeldre

I denne konteksten har jeg valgt å bruke norskfødte med innvandrerforeldre, fremfor andregenerasjonsinnvandrere ettersom jeg anser dette som en mer presis betegnelse. Statistisk sentralt byrå (2021) definerer norskfødte med innvandrerforeldre, som personer som er født i Norge av to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre (SSB, 2021).

Flerkulturell

Flerkulturelle personer omfattes som urfolk, nasjonale minoriteter, personer med innvandrer bakgrunn, eller andre som identifiserer seg med mer enn én annen kultur. Personer med

flerkulturell bakgrunn har opplevelser og erfaringer som kan påvirkes av faktorer som blant annet religion, landbakgrunn, hudfarge, sosial klasse, utdanningsnivå og nasjonalitet (Nok Norge, u.å). Tønnessen (2022) hevder at årsaker til at personer med flerkulturell bakgrunn innvandrer til Norge, er på grunn av årsaker som fattigdom, krig og konflikt eller muligheter for arbeid og utdanning. (Tønnessen, 2022).

1.4 Oppgavens formål

Formålet med denne bacheloroppgaven er å undersøke hvordan relasjonen mellom barnevernet og det afrikanske miljø kan forbedres knyttet til barnevernssaker, i vurderinger om barnets beste. Dette kan i sin tur gi en innsikt i forståelsen om samarbeidet og relasjonen mellom barnevernet og familier med afrikansk bakgrunn.

1.5 Avgrensninger

Det finnes mange ulike kontekster knyttet til barnevern i møte med flerkulturelle mennesker. Jeg er bevisst over at teori og meninger innenfor dette emnet kan være bredt, og at det kan være andre fenomener som ansees som en utfordring når flerkulturelle familier er i møte med barnevernet. Jeg har brukte mye tid på å komme frem til valgt problemstilling og mener at de teoriene jeg har anvendt belyser problemstillingen.

For å spisse oppgaven anser jeg det som hensiktsmessig å ta utgangspunkt i hvordan relasjonen kan forbedres når barnevernet vurderer barnets beste hos flerkulturelle familier. Gjennom denne oppgaven vil det derfor bli et fokus på relasjon, kommunikasjon og samarbeid. Bakgrunnen til at jeg har valgt å fokusere på den afrikanske kulturen er fordi det finnes lite forskning om afrikaneres dialoger og relasjonsbygning i barnevernet.

1.6 Sosialfaglig relevans

I yrkesetiske grunnlagsdokument for barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere står det at:

Samarbeid er en forutsetning for utøvelse av helse- og sosialfaglig arbeid. Et helhetlig og godt koordinert tjenestetilbud bygger på gode relasjoner mellom profesjonsutøver og bruker, og et konstruktivt samarbeid mellom involverte profesjoner, etater og i mange tilfeller brukerens private nettverk. For å kunne samarbeide mot felles mål må profesjonsutøverne ha kjennskap til å vise respekt for andres kompetanse, roller og arbeidssituasjon (FO, 2019, s. 9).

I denne konteksten viser det til at for profesjonsutøvere, barn og familier som er i samhandling med hverandre, er samarbeid essensielt i det sosialfaglige feltet. Dette tilsier at for å kunne samarbeide mot et felles mål, vil det være viktig at barnevernsansatte har evnen til å samarbeide ved å blant annet bygge gode relasjoner blant familiene. Samarbeid vil være en aktuell tilnæringsmåte når barnevernet er i møte med familiene, og tar vurderinger som foretar hva som vil være barnets beste.

Når barnevernet tar vurderinger knyttet til barnets beste, vil det være sentralt å ta hensyn til at barnet har rett til medvirkning. Barnets rett til medvirkning er en del av barnevernslovens formål. Paulsen & Studsrød (2019) påpeker at bvl §§1-6 og 1-7 viser til at alle barn som er i stand til å danne egne synspunkter har retten til å medvirke i alt som vedrører barnet. Dette viser til at profesjonsutøvere i barnevernet vil dermed ha en plikt til samarbeid med både barn og foreldre. Betydningen av medvirkningen vil være en forutsetning for å jobbe med barnet i sentrum, og styrke barnet som subjekt. Slik vil både foreldre og barn oppleve brukerinvolvering (Studsrod & Mevik, 2019, s. 30). Medvirkning vil dermed være sosialfaglig relevant, knyttet til arbeidet med familiene som mottar tjenester fra barneverntjenesten, og som vil bidra til styrke deres samarbeid og relasjon.

1.7 Oppgavens oppbygning

Oppgavens kapitler er delt inn i innledning (1), tidligere forskning (2), teoretisk bakgrunnstepp (3), metode (4), drøfting (5), konklusjon (6) og veien videre (7). I kapittel 2 vil tidligere forskning blant barnevern og flerkulturelle familier bli presentert. Kapittel 3 tar for seg relevant teori for å belyse problemstillingen, og teorier som er relevant for å utvikle forståelse hos familier med afrikansk opprinnelse. Dette omhandler individualistisk og kollektivistisk samfunn, relasjonspyramiden og fire-perspektivs modellen som teori. I kapittel 4 presenteres metode, valg av metode, rekrutteringsprosess, semistrukturert intervju, analyse og kritiske bemerkninger i denne oppgaven. I kapittel 5 skal jeg drøfte funnene fra intervjuene opp mot tidligere forskning og teori fra kapittel 2 og 3. Jeg har valgt å ha funn og drøfting hver for seg, for å presentere stoffet slik at det blir ryddig. Avslutningsvis skal jeg samle trådene i en konklusjon i kapittel 6, og deretter presentere en anbefaling for veien videre i kapittel 7.

1.8 Tidligere forskning

I dette kapitlet skal jeg presentere tidligere forskning og rapporter på dette feltet og belyse forskning innenfor barnevern og flerkulturelle barn og familier.

Ifølge Statistisk Sentral byrå (2012) ble det gjennomført en analyse for å sammenligne bruken av barnevernstiltak. I analysen ble barn og unge i alderen 0 – 22 år sammenlignet. De ble delt inn i følgende grupper: barn og unge uten innvandrerbakgrunn, innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. Rapporten viste hvordan deres møte med barnevernet, viste seg ulikt basert på deres bakgrunn. Statistisk Sentralbyrå presenterte at det var 33 198 barn og unge som fikk et barnevernstiltak pr. 1000 barn. Som følge av tallene fra analysen viste det at det var 40 244 barn og unge uten innvandrerbakgrunn med 32% andel rate, 7 331 barn og unge med innvandrerbakgrunn med 76,3 % andel rate og 5 136 norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre som hadde 50,14% andel rate (SSB, 2012). Videre belyste rapporten at opprinnelsen til norskfødte barn og unge med flerkulturell bakgrunn og innvandrerforeldre hadde landbakgrunn fra Asia og Afrika (Bufdir, 2021). Dette viser til at blant de som mottok tiltak fra barneverntjenesten, er det et flertall med bakgrunn fra Asia og Afrika. Dette er også sammenhengende med at det er landområder som har kollektivistiske kulturer (Rugkåsa, 2017, s.27).

I 2016 fikk Statens helsetilsyn et oppdrag av Barne- og likestillingsdepartementet om å gjennomgå minst 100 barnevernssaker, som har blitt behandlet av Fylkesnemnda. Formålet var å gå igjennom kvaliteten i det barnevernsfaglige arbeidet. I undersøkelsen oppdaget de at hos familier med psykososiale utfordringer og kulturbakgrunn, var det dårlige levekår hos familier med både etnisk norsk bakgrunn og flerkulturelle familier. Hos familiene med flerkulturell bakgrunn var noen av utfordringene knyttet til manglende bruk av norskspråk og forståelse av det norske samfunnet. Hos andre familier var det knyttet til foreldre og barn som har opplevd krig og flukt, som er opplevelser som fører til en emosjonell påvirkning hos familier (Statens helsetilsyn, 2016). Dette viser til at en av utfordringene hos flerkulturelle foreldre og barn blant annet er knyttet til dårlige levekår, manglende forståelse av norskspråk og det norske samfunnet.

Ifølge Rugkåsa (2017) har forskning vist at oppdragelsesstilene hos etniske minoritetsforeldre kan være kulturelt betinget, og som henger sammen med individualisme og kollektivism. Forskningen har vist at foreldre med kollektivistiske kulturer har en form for autoritær foreldrestil, enn det som blir praktisert i en individualistisk kultur, og som blant annet er vanlig i Afrika og Asia (Rugkåsa, 2017, s.27). Dette kan være en av bakgrunnene til at det er flertall med mennesker fra områder som Afrika og Asia som mottar hjelp fra barnevernet.

Forskning gjennomført av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (2017) har undersøkt tillit til barnevernet blant personer med innvandrerbakgrunn. Rapporten viser til at tilliten til barnevernet er lavere blant personer med innvandrerbakgrunn, enn i totalbefolkningen. Det er 41% i innvandererutvalget som hadde tillit til barnevernet, mot 55% i befolkningen totalt. Samtidig er det 1 av 10 i innvandererutvalget som ikke har tillit til barnevernet. I tillegg viser undersøkelsen til at blant flerkulturelle familier har det vært manglende kunnskap om barnevernets arbeid og system (Bufdir, 2017). Dette viser til at tilliten til barnevernet blant personer med flerkulturell bakgrunn er lavere, enn hos majoritetsbefolkningen.

En ny befolkningsundersøkelse (2021) gjennomført av Sentio Research, undersøkte tilliten befolkningen har til barnevernet. Undersøkelsen viser til at 80% nevnte at de ville henvende seg til barnevernet ved bekymring om at et barn er utsatt for omsorgssvikt. Videre viser undersøkelsen at befolkningen som har høyere utdanning og inntekt, har større tillit til barnevernet. Samtidig viser undersøkelsen til at 26% har dårlig inntrykk og ville unngått å sende bekymringsmelding, dersom de har mistanke om at et barn er utsatt for omsorgssvikt. I tillegg har det vært stor enighet blant befolkningen om at barnevernet får ufortjent kritikk. Dette tydeliggjør at ikke alle opplever mistillit til det norske barnevern, og at flere i befolkningen opplever at barnevernet får ufortjent kritikk.

2. Teoretisk bakteppe

I dette kapittelet skal jeg presentere teorier som omhandler individualistisk og kollektivistisk samfunn, relasjon, relasjonspyramiden, kommunikasjon og fire-perspektivs modellen.

2.1 Individualistisk og kollektivistisk samfunn

Rugkåsa, Ylvisaker & Eide (2017) beskriver individualisme og kollektivism som måter å organisere familier og samfunnet på. Den vestlige kulturen blir kategorisert inn i et individualistisk samfunn. Det innebærer at kjernefamilien er det grunnleggende felleskapet, der samfunnet setter individet i sentrum, og der individets liv ikke avhenger av storfamilien. I et individualistisk samfunn har kjernefamilien ansvaret for barnets utvikling, sosialisering og for at barnets grunnleggende behov blir ivaretatt (Rugkåsa mfl., 2017, s.73). Ifølge Rugkåsa (2017) blir det kollektivistiske samfunnet omtalt som at storfamilien er sentralt for individet. I hverdagen vil storfamilien være viktige personer som individet omgås aktivt med. Her settes storfamilien i sentrum, og familierelasjonen avhenger av nærhet og samhandling. Når det

gjelder enkeltindividets utvikling vil det skje i en forandring samtidig som man er i dialog med de andre familiemedlemmene (Rugkåsa mfl., 2017, s.73).

I det afrikanske samfunnet er det et ordtak som har følgende ordlyd og som er sitert av Dubner, 2011: «*It takes a village to raise a child*». Med dette ordtaket mener man at en voksen har det ansvaret for å følge de moralske verdiene for kulturens betydning. Det vil si at å oppdra et barn er et ansvar for nærfamilien, klanen og landsbygda. Dette kan sees i sammenheng med det kollektivistiske samfunnet..

Rugkåsa (2017) påpeker videre at måten foreldre oppdrar barn på, har vist seg å være forskjellig i kollektivistiske og individualistiske kulturer. Hos familier med flerkulturell bakgrunn kan kulturens betydning blant annet inntre i tolkning av foreldrenes handling og barneoppdragelse (Rugkåsa, 2017, s.33). I noen kollektivistiske samfunn er det i noen tilfeller at barnet blir straffet ved bruk av oppdragervold. Utøvelse av oppdragervold kan ansees som en konflikt mellom det norske regelverket, FNs konvensjon og hos foreldre som blant annet bruker dette som en disiplinering (Rugkåsa mfl., 2017, s.27). Det er samtidig viktig å understreke at oppdragervold ikke kun utøves i kollektivistiske samfunn, men også i individualistiske samfunn, og at det er forskjellig blant hvordan familier velger å disiplinere barna.

Javó (2017) viser til at foreldrenes kulturelle verdier og oppdragelsesmål henger sammen med individualisme og kollektivismen. Videre referer Javó (2017) til at autonomi og uavhengighet blir mest vektlagt i individualistiske kulturer. Avhengighet og tilknytning blir derimot vektlagt i kollektivistiske kulturer (Javó, 2017, s. 65). Det vil derfor være ulik vektlegging av barneoppdragelsen avhengig om kulturen er individualistisk eller kollektivistisk. For å unngå kulturalisering er det viktig å understreke at ikke alle mennesker i Norge har individualistiske oppdragelsestanker. I tillegg er det ikke alle mennesker fra Afrika som har kollektivistiske oppdragelsestanker. Dette kan blant annet være avhengig omgivelser og nettverk. Dette er viktig å være bevisst over når man er i møte med barn og familier.

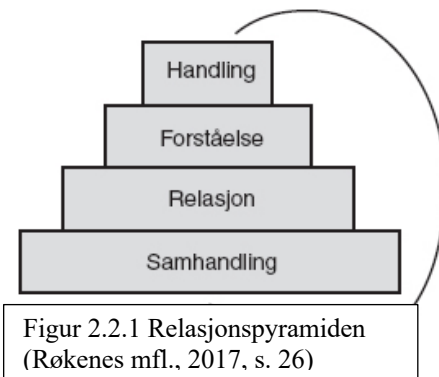
2.2 Relasjon

Ifølge Eide & Eide (2017) handler relasjon om forholdet man har til hverandre. I en helse- og sosialfaglig sammenheng vil relasjonen mellom fagperson, barn og familier være avgjørende for hvordan hjelpetjenesten blir utøvd. I en helse- og sosialfaglig sammenheng kan

relasjonsbygning og samarbeid mellom fagperson og bruker føre til å fremme læring, utvikling, følelser, holdninger eller mestring hos bruker (Eide mfl., 2017, s.17). I det barnevernsfaglige arbeidet er det viktig at samarbeidet mellom barn, foreldre og sosialarbeideren utøves. Foreldrenes medvirkning må innebære at de får en innflytelse i beslutninger som blir tatt i barnevernet (Studsrod mfl., 2019, s. 234). Betydningen av et godt samarbeid er for å sikre at barn og unge blir ivaretatt under trygge omgivelser, og for at foreldrene blir inkludert i samarbeidet med respekt, jf. Bvl §§1-1, 4-1 og 1-7.

2.2.1 Relasjonspyramiden

Røkenes & Hanssen (2017) viser til relasjonspyramiden. I denne modellen blir fenomener som handling, forståelse, relasjon og samhandling omfattet av hverandre for å utvikle relasjonen. Ved samhandling med mennesker i en yrkesutøvelse som er rettet mot læring, utvikling, omsorg, vil det bidra til å skape en god hjelperelasjon (Røkenes & Hansen, 2012, s. 26).

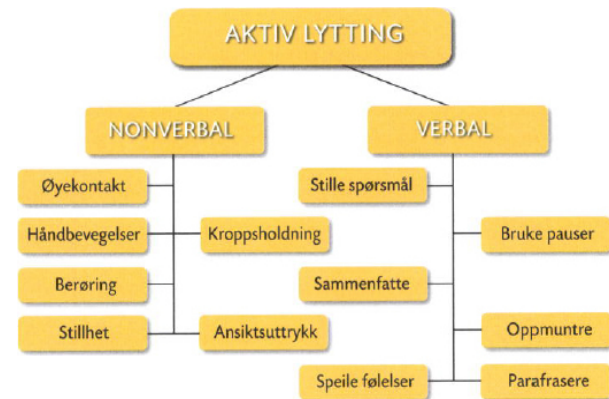

Figur 2.2.1 Relasjonspyramiden (Røkenes mfl., 2017, s. 26)

For barnevernsarbeidere som er i kontakt med familier vil det være nødvendig å ha relasjonskompetanse. Røkenes & Hanssen (2012) belyser at relasjonskompetanse handler om forståelse av hvordan samhandlingen hos mennesker i en yrkessammenheng utøves. Relasjonskompetansen bidrar til at kommunikasjonen gir hensikt, uten å krenke den andre parten. Samtidig innebærer det å ha et reflektert forhold til samhandlingen (Røkenes mfl., 2012, s.10). Eide & Eide (2017) hevder at dersom relasjonen blir svekket, kan det føre til en negativ samhandlingssirkel. Dersom en negativ samhandling oppstår kan det blant annet føre til negative følelser, opplevelser av avstand og manglende forståelse i samhandlingen. Forfatterne påpeker at det kan føre til at det blir utfordrende ved å utvikle forståelse, og som vil påvirke muligheten å kunne handle hensiktsmessig. Utfordringene med at relasjonen ikke er til stedet kan være brudd i relasjonen, og som kan skape avstand og mistillit (Eide mfl., 2017, s.39).

2.3 Kommunikasjon

Ifølge Eide & Eide (2017) har en god profesjonell kommunikasjon som mål å motivere andre, og styrke den andres indre motivasjon på ulike måter. Samtidig som det har et helsefremmende mål, og som bidrar til mestring. Kommunikasjonen avhenger blant annet av aktiv lytting, tillit, og kommunikasjon for å skape kontaktetablering og utvikling av relasjoner (Eide mfl., 2017, 16-17). Kommunikasjon vil være knyttet til samarbeidet mellom barnevernet og familiene. Figur 2.3 viser til hva som vil være viktig for å skape en god kommunikasjon og relasjon.

Figur 2.3 Aktiv lytting. (Eide mfl., 2017, s.16)

Stephen R. Corey forklarer at «de fleste lytter ikke for å forstå; de lytter for å svare (Corey (u.å) sitert i Eide & Eide, 2017, s. 15). Aktiv lytting er en sammensatt ferdighet og den mest grunnleggende i personorientert kommunikasjon. Å lytte aktivt betyr ikke bare å være åpen og lyttende, men å benytte et bredt spekter av kommunikasjonsformer for å etablere god kontakt, skaffe seg nødvendig informasjon og vise at man hører, ser og forstår (Eide mfl., s.19).

Barnevernet er i kontakt med barn og foreldre som er i forskjellige livssituasjoner, og som har behov for en hjelpende instans som en ressurs i deres liv. For å skape en god samhandling til hverandre er vi avhengige av at kommunikasjonen er tilgjengelig, slik at relasjonen utvikles. Utviklingen av en god relasjon vil bestå av en samhandlingsprosess, som innebærer tillit, trygghet og en opplevelse av troverdighet og tilknytning. I en slik samhandlingsprosess vil det oppstå en bærende relasjon (Røkenes mfl., 2012, s. 26). I samhandlingsprosessen vil det være sentralt at elementene som trygghet, tillit, troverdighet og tilknytning er til stede, slik at den bærende relasjonen opprettes.

Et annet fenomen som vil være viktig når det gjelder å skape relasjon er anerkjennelse. Ifølge Røkenes mfl. (2012) innebærer dette at brukeren har en opplevelse av de blir empatisk forstått. Det dreier seg om at brukeren også erfarer at fagpersonen respekterer, lytter, aksepterer, validerer og anerkjenner deres følelser og opplevelser. Dersom vedkommende opplever at de ikke blir anerkjent kan de få en følelse av å være skyldig, skamfull eller at de tar feil. Gjennom reaksjoner i form av stemmeleie, kroppsspråk og empatisk forståelse som er aksepterende, vil anerkjennelse bli utøvd (Røkenes mfl., 2012, 190).

2.3.1 Fire-perspektivs modellen

Røkenes & Hanssen (2012) viser til fire-perspektivs modellen. Den innebærer fire grunnleggende perspektiver som kommunikasjon oppleves fra i samhandlingen mellom mennesker. Modellen bygges ut ifra en intersubjektiv tenkning, fenomenologi, hermeneutikk og systemisk relasjonstenkning (Røkenes & Hanssen, 2012, s. 39). Modellen går ut på å ha forståelse for menneskers ulike perspektiver, og samtidig ha forståelse for seg selv i kommunikasjonen.

Figur 2.3.1 Fire-perspektivs modellen for kommunikasjon (Røkenes mfl., 2012).

Ifølge Røkenes & Hanssen (2012) handler egenperspektivet om hvilket perspektiv man har på verden, på bakgrunn av egne erfaringer, personlighet, holdninger og kunnskaper. I situasjoner der vi er i samhandling med mennesker vil man ha en forforståelse, og en selvforståelse som vil ha en betydning for tolkningen av andres atferd, og hvordan man forholder seg til andre mennesker. I arbeid med mennesker vil det være viktig å ha kunnskap om seg selv, som dreier seg om å reflektere over betydningen av egne erfaringer, kulturbakgrunn, forforståelse, menneskesyn, verdisyn og personlighet. Forfatterne påpeker videre at dersom fagfolk ikke er bevisste og reflekterte over seg selv, kan det føre til at fagpersonene kan utsette kollegaer, brukere eller seg selv for vanskeligheter i samhandlingen (Røkenes & Hanssen, 2012, s. 40).

Røkenes & Hanssen (2012) påpeker at i andreperspektivet skal man forholde seg til andres opplevelse av verden. I en yrkessammenheng vil man forholde seg til mennesker i forskjellige livssituasjoner. Dette kan for eksempel være ved personlighet, alder, kulturbakgrunn og kjønn (Røkenes & Hanssen, 2012, s. 41). For å innta andreperspektivet vil det være sentralt å kunne utøve en kultursensitiv tilnærming i møte med flerkulturelle familier. Samtidig vil det være et behov å ikke bruke sin egen modell som en målestokk for hvordan man skal forstå andre. Denne modellen kan brukes til å sees i sammenheng med det sentrale begrepet etnosentrisme.

Røkenes & Hanssen (2012) hevder at det intersubjektive opplevelsesfellesskapet kan sees på som en indre psykologisk ramme. Utviklingen i et opplevelsesfellesskap vil være et tredje

perspektiv i samhandling mellom mennesker. Ved samhandling med andre mennesker vil for eksempel samtaler være en måte å utvide opplevelsesfellesskapet. Formålet med opplevelsesfellesskapet vil være å danne en større forståelse av hvordan den andre opplever, føler og tenker. Dette kan være en måte å oppdage ting man ikke vet om tidligere, og danne en større forforståelse. Gjennom denne opplevelsen vil man oppnå et opplevelsesfellesskap (Røkenes & Hanssen, 2012, s. 41).

Ifølge Røkenes & Hanssen (2012) handler samhandlingsperspektivet om å forstå samhandlingsprosessen og relasjonen mellom partene. Ved forståelse av samhandlingsperspektivet vil bruk av kunnskap om kommunikasjonsteoretiske begreper og modeller være relevant. Samtidig vil det være viktig å ha trening i kommunikasjon knyttet til en yrkesmessig kontekst og relasjon. Forfatterne påpeker at det vil bidra til å kunne reflektere over hva som oppstår i samhandlingen. Samhandlingsperspektivet vil være i sammenheng med metaperspektivet, som vil si å ha et perspektiv over perspektivene. Ved inntakelse av metaperspektivet, vil det være mulig å kommunisere om kommunikasjonen (Røkenes & Hanssen, 2012, s. 42). Ved utøvelse av metaperspektivet i en samhandlingsprosess vil det i praksis bety at man reflekterer sammen og at kommunikasjonen innebærer at man lytter til hverandre.

3. Metode

I dette underkapittelet vil jeg gjøre rede for valg av metode og gjennomføringen av metoden. Jeg vil først presentere hva metode innebærer og deretter presentere intervju som en egnet metode for datainnsamling. Videre vil jeg gjøre rede for rekrutteringsprosessen. Avslutningsvis vil jeg presentere studiens troverdighet og refleksjoner rundt prosessen.

3.1 Hva er metode?

Ifølge Vilhelm Aubert (sitert i Dalland, 2020, 53) er metode «en fremgangsmåte, et middel til å løse problemer og komme frem til ny kunnskap. Et hvilket som helst middel som tjener formålet, hører med i arsenalet av metoder (Dalland, 2020, 53). Skilbrei (2019) hevder at metode kan ansees som et hjelpemiddel som forskeren kan bruke og veilede forskeren når man skal gjennomføre de empiriske elementene, som blant annet observasjon, intervju, eller statistiske målinger (Skilbrei, 2019, s. 13).

Det finnes forskjellige metoder for hvordan man kan tilegne ny kunnskap om et tema. Innenfor de samfunnsvitenskapelige fagene blir fremgangsmåten for metode vanligvis delt inn i to hovedkategorier: *kvalitativ* og *kvantitativ* metode (Skilbrei, 2021, s. 14). Dalland (2020) viser til at kvalitativ metode innebærer å presentere frem et fenomen som skaper mening, og som ikke tall kan måle seg med. Videre forklarer han at den kvantitative metoden belyser et fenomen i en form av målbare enheter, i praksis kan metoden gi mulighet til å belyse hvor stor for eksempel befolkningen er avhengig av sosialhjelp (Dalland, 2020, s.54). Begge metodene bidrar på hver sin måte til å få bedre forståelse av samfunnet og enkeltindivider, men på forskjellige områder.

3.2 Valg av metode

Jeg har i denne oppgaven valgt å bruke en kvalitativ metode for å belyse oppgavens problemstilling. Skilbrei (2021) viser til at målet med et kvalitativt forskningsprosjekt er å undersøke, forstå og formidle kunnskap om prosesser og ulike fenomener. Samtidig er den kvalitative metoden egnet til å innhente kunnskap om dybde, detaljer og kontekst (Skilbrei, 2021, s.28). Oppgavens problemstilling ville vært utfordrende å løse ved bruk av målbare enheter. Dette er på bakgrunn av at det ikke vil være mulig å svare på hvordan relasjonen kan styrkes med målbare enheter. Ved et valgt av kvantitativ metode kunne jeg brukt spørreundersøkelse til å finne ut av hvor mange av befolkningen med afrikansk opprinnelse som for eksempel opplever tillit eller mistillit til barnevernet.

I starten hadde jeg utfordring med valg av problemstilling, men etter en lang tankeprosess ønsket jeg å undersøke forholdet mellom barnevernet og det afrikanske miljøet. Ved formulering av problemstilling var jeg i tvil om jeg enten ville undersøke hvordan relasjonen eller samarbeidet var svekket eller hvordan man kan forbedre det. Etter hvert fant jeg ut at jeg ville belyse relasjonen mellom barneverntjenesten og det afrikanske miljø.

I starten av bachelorprosessen vurderte jeg å enten sammenligne ulike forskningsartikler, eller samle inn data. Dette var på bakgrunn av at jeg tenkte at det var blitt gjort mye forskning på relasjonen mellom barneverntjenesten og personer med afrikansk opprinnelse. Etter flere litteratursøk fant jeg ut at det ikke var utført nyere forskningsartikler innenfor dette område. Med utgangspunkt i at oppgavens problemstilling er en hjertesak for meg, ønsket jeg å få en

dybdeforståelse innenfor dette feltet ved å samle inn egne data. Den kvalitative tilnærmingen skapte dermed større motivasjon for å belyse oppgavens problemstilling.

Forskere bruker ofte intervjustudier som en kilde til kunnskap om hvordan fenomener, kategorier, og relasjoner oppleves hos informantene. Ved å gjennomføre individuelle intervjuer vil det være lettere å fortolke informantenes synspunkt, enn et gruppeintervju (Skilbrei, 2021, s. 67). Dette er fordi det vil bidra til at informantene kan dele sine egne personlige opplevelser. I motsetning til gruppeintervju kan det være vanskelig å dele sine erfaringer og meninger, da dette kan forårsake følelser som blant annet skam. I denne besvarelse har jeg derfor valgt å bruke individuelle intervjuer for å samle inn data. Dette er slik at informantene opplever at de får en større mulighet til å uttale seg om deres personlige meninger. Dette er fordi jeg ønsker å få et større innblikk og forståelse av informantenes erfaringer og deres mening om hvordan relasjonen mellom barneverntjenesten og det afrikanske miljøet kan styrkes.

3.3 Rekrutteringsprosess

I bacheloroppgaven har jeg valgt å bruke begrepet «informant», da dette sees på som en person med kunnskap som gir forskeren informasjon (Dalland, 2020, 61). For å belyse min problemstilling har jeg valgt å foreta et strategisk utvalg av informantene, som betyr at man velger de personene som en tror har noe å fortelle om et spesifikt tema, og som vil belyse fenomenet (Dalland, 2020, s. 57).

I denne oppgaven har jeg som nevnt valgt å intervju fem informanter. Dette er informanter som har ulik tilknytning til barneverntjenesten og som er personer med afrikansk bakgrunn. Jeg brukte Facebook som en plass for å rekruttere informantene. På Facebook redegjorde jeg for bakgrunnen til at jeg ønsket å intervju informantene med afrikansk opprinnelse, og hensikten med intervjuene. I tillegg la jeg ut informasjonsskrivet på Facebook slik at informantene fikk en større forståelse av hva intervjuet omhandlet. Etter at jeg la ut utlysningen på Facebook, var det flere som tok kontakt med meg, og som ønsket å stille til intervju.

Informantene bestod av en minoritetskonsulent med lang erfaring innenfor barnevernstematikk, etniske minoriteter og integrering. Videre var det to foreldre med afrikansk opprinnelse og en ung voksen som er norskfødt med afrikansk opprinnelse. Både foreldrene og den unge voksne har tidligere vært i møte med barneverntjenesten. I tillegg var det en barnevernskonsulent som hadde lang erfaring med etniske minoriteter, og som hadde arbeidet med familier med afrikansk

bakgrunn. Deretter ble det avtalt tid og dato for intervjuene, etter informantenes ønsker. De fleste intervjuene ble fullført etter avtalt tid og dato, og gjennomført i mars og varte i ca. 1 time. Jeg valgte å gjennomføre intervjuene på zoom og teams, på bakgrunn av at informantenes bosted gjorde at det ikke var mulig å møte.

3.4 Semistrukturert intervju

I denne oppgaven har jeg valgt å gjennomføre semistrukturerte intervjuer med informantene. Ifølge Kvale (2015) blir semistrukturerte intervju brukt når temaer fra hverdagen skal forstås ut ifra informantens eget perspektiv. Studier som inkluderer semistrukturerte intervjuer kan inneholde formulerte spørsmål eller bestemte temaer (Kvale, 2015, s. 46). Med bakgrunn i at jeg skulle utføre semistrukturerte intervjuer, fikk jeg etter dialog med min veileder råd om å lage en intervjuguide.

Ifølge Skilbrei (2021) er intervjuguide ferdig formulerte spørsmål, som er definerte, men som også inneholder åpne temaer som man ønsker å gå innpå. Intervjuguiden kan ansees som et planleggingsverktøy, og en huske liste som man sjekker underveis i intervjuet, og som ikke trenger å bli fulgt slavisk (Skilbrei, 2021, s.127). I bachelorprosessen utarbeidet jeg en semistrukturert intervjuguide, som ble kvalitetssikret i samarbeid med veileder. Bakgrunnen for bruk av intervjuguide var for å ha en oversikt over spørsmål og tema jeg ønsket å stille informantene.

Dette gjorde at intervjuet kunne utføres i takt med intervju guiden, og som sikret at alle spørsmålene ble stilt etter riktig rekkefølge. I slutten av februar startet jeg med å lage informasjonsskriv og intervjuguide for å forsikre at alle spørsmålene ble stilt. Intervjuguiden inkluderte formulerte, klare og åpne spørsmål til informantene ut ifra tema som blant annet relasjon, barnets beste, familie, kultur og opplevelser til barnevernet. Dette mener jeg er sentralt, og som kan gi en innsikt i hvordan relasjonen mellom barneverntjenesten og det afrikanske miljø kan styrkes

Planleggingen av intervjuene startet ved å formulere problemstillingene, der jeg som nevnt valgte å belyse hvordan relasjonen mellom barneverntjenesten og det afrikanske miljø kan styrkes. I starten leste jeg igjennom de diverse kravene i forhold til fremgangsmåtene for intervju. Alternativene var å søke om tillatelse hos Norsk Samfunnsvitenskapelig Datatjeneste (NSD), og få et skriftlig samtykke fra informantene. Det andre alternativet var å notere ned

informantenes svar for hånd. For å unngå prosessen med søknad hos NSD, valgte jeg derfor å skrive ned informantenes svar på notater fremfor å bruke lydbandopptak.

3.5 Analyse

I bacheloroppgaven har jeg analysert datamaterialet ved bruk av tematisk analyse, og som er inspirert av Braun og Clarke (2006). Braun & Clark (2003) påpeker at kvalitative tilnæringer er mangfoldige, komplekse og nyanserte. Tematisk analyse bør derfor sees som en grunnleggende metode for kvalitativ analyse. Videre hevder de at tematisk analyse er den første kvalitative analysemetoden som forskere bør lære seg, da denne analyseringen gir ferdigheter som vil være nyttige for å utføre i mange andre former for kvalitativ tilnærming (Braun & Clarke, 2006, s. 4, egen oversettelse).

Ifølge Brown & Clarke (2006) er tematisk analyse en metode for å identifisere, analysere og rapportere mønster (tema) i et data. Formålet med en analyse er å presentere frem datamaterialet, ved å finne mønstre og teori. En av fordelene med tematisk analyse er at det er et nyttig forskningsverktøy, som blant annet er fleksibel, og som vil bidra til å utføre en detaljert analyse. Samtidig påpeker de at fleksibiliteten kan anses som en utfordring dersom datamaterialet er omfattende (Braun & Clarke, 2006, s. 6, egen oversettelse). For at det ikke skal være utfordrende å fremstille datamaterialet, har jeg brukt post-it lapper og tabell for å få oversikt over likheter og forskjeller blant informantenes utsagn.

Braun & Clarke (2006) hevder at datasettet kan identifiseres av en analytisk interesse, i et eller flere emner i dataene. I intervjuene har jeg stilt informantene spørsmål som vil være relevant innenfor oppgavens problemstilling (Braun & Clarke, 2006, s. 7, egen oversettelse). Videre illustrer forfatterne hvordan man utfører en tematisk analyse gjennom sin 6-fase-guide, som består av koding, kategorisering og rapportering. Fasene trenger nødvendigvis ikke å følges slavisk, men det er nyttig å forholde seg til rammeverket (Braun & Clarke, 2006, s. 15, egen oversettelse). Jeg har valgt å utføre guiden om de 6-fasene ved tematisk analyse for å utføre analysen. Fasene som ble utført vil bli presentert detaljert i den påfølgende teksten under.

Fase 1: Gjøre seg kjent med data

Braun & Clarke (2006) presenterer denne fasen som forberedelsesfasen. Dette gjennomføres ved å gjøre seg kjent med dataene, og som avhenger av å lese gjennom datainnsamlingen fra informantene aktivt (Braun & Clarke, 2006, s. 16, egen oversettelse). I forberedelsesfasen har

jeg sett etter betydninger, sammenhenger, notert stikkord og smånotater som skapte en del tanker og refleksjoner rundt data og kvaliteten som en helhet. Forberedelsesdelen gjorde at jeg fikk forhåndskunnskap om dataene, og satt i gang tankeprosessen for utføring av koding.

Fase 2: Koding av datamaterialet

Ifølge Braun & Clark (2006) er koding en systematisk identifisering av datamaterialet. Denne fasen er det mest grunnleggende ved analyse. Her blir informasjonen organisert i meningsfulle grupper, og skilt i forskjellige tema (Braun & Clarke, 2006, s. 18, egen oversettelse). For å sette i gang med kodeprosessen på en systematisk måte, valgte jeg å bruke post-it lapper. I denne oppgaven kodet jeg deres besvarelser gjennom notatene, som var ut ifra utifra ord og sitater. Deretter identifiserte jeg dataene etter hvilke utfordringer, fellestrekk, forventninger informantene hadde til temaene. Dette var å tydeliggjøre informantenes opplevelser og behov. Slik kunne jeg identifisere dataelementene, og som skapte grunnlag for å finne gjentatte mønstre som ble sagt av informantene i dataelementene.

Fase 3: Søking etter temaer

Ifølge Braun & Clarke (2006) starter fase 3 når all data er kodet, og informasjonen fra informantene er blitt analysert. Det innebærer å sortere de ulike kodene, inn i relevante temaer på et dypere nivå. Forfatterne hevder at det kan være nyttig å bruke visuelle representasjoner, slik at det blir lettere å sortere kodene i temaer (Braun & Clarke, 2006, s. 19, egen oversettelse). I intervjuguiden delte jeg spørsmålene inn i de undernevnte hovedtemaene. Videre ble hovedtemaene inndelt i ni undertemaer. For å kunne sortere de forskjellige kodene og utsagn inn i tema, har jeg valgt å bruke tabell og post-it lapper som en visuell representasjon.

Figur. 3.5 Visuell representasjon over tema

Fase 4: Gjennomgang av tema

I løpet av denne fasen vil man se at man har utviklet flere temaer, som vil være relevante etter kodingen. Her blir det tydeligere å se om temaene skal deles opp. Formålet med denne fasen vil være at temaer henger sammen, samtidig som at det er klart og meningsfullt. Denne fasen involverer to nivåer av gjennomgang og avgrensning av temaene (Braun & Clarke, 2006, s. 19, egen oversettelse). I denne fasen så jeg etter om utsagnene til informantene kunne gå i temaene. I deler der utsagnene ikke har gått under tema, har jeg valgt å lage undertema for å avgrense, slik at det blir et sammenhengende mønster.

Fase 5: Definerings og benevning av temaene

Denne fasen starter ved at man har et utfyllende tematisk kart over datamaterialet (Braun & Clarke, 2006, s. 22, egen oversettelse). Temaene som jeg kom frem til var opplevelser med barnevernet, kommunikasjon og relasjonsbygning mellom barnevernet og afrikanske familier, kulturelle betingelser i møte med afrikanske familier, kulturelle betingelser i møte med afrikanske familier, og barnevernets system og formål. Dette er vist ovenfor igjennom den visuelle representasjonen jeg hadde laget, som vist ovenfor i fase 3.

Etter gjennomgåelse av dette ble det tydeligere å se at informantene hadde fellestrekk, samtidig som de også hadde forskjeller.. Jeg valgte derfor å lage en tabell etter likheter, forskjeller og forventninger. Dette var for å få en klarere oversikt over informantenes utsagn, og som ble systematisert. I denne delen kunne jeg se hva som var interessant, og hvilke utsagn, eksempler og erfaringer som skilte seg ut hos informantene. Det gjorde at jeg fikk et utgangspunkt over hva som kan belyse oppgavens problemstilling.

3.6 Studiens troverdighet

I dette underkapittelet skal jeg presentere studiens troverdighet ved å redegjøre for både reliabiliteten og validiteten i denne oppgaven. Deretter skal jeg reflektere over kritiske bemerkninger og etiske refleksjoner som har blitt gjort i den kvalitative tilnærmingen.

3.6.1 Reliabilitet og validitet

Ifølge Skilbrei (2021) kan kvaliteten av en kvalitativ tilnærming vurderes etter ulike måter. Noen av de sentrale begrepene i metodelitteratur er blant annet «reliabilitet» og «validitet». Begrepet «reliabilitet» handler om at materialet i forskningen er blitt skapt på en pålitelig måte,

og at leseren har en grunn til å stole på at resultatene er presise (Skilbrei, 2021, s. 88). Reliabiliteten innebærer at studien ikke er tilfeldig, men at materialet er korrekte og troverdige. For å oppfylle oppgavens krav til reliabilitet var det ulike stadier innenfor bachelorprosessen som var viktig å kvalitetssikre. Som student som ikke har forsket tidligere, var det viktig at intervju spørsmålene ble kvalitetssikret i samarbeid med veileder. Dette var for å styrke studiens reliabilitet. For å styrke oppgavens reliabilitet fokuserte jeg også på å tydeliggjøre rekrutteringsprosessen og fremgangsmåten i de 6 ulike fasene hos Clarke og Brown, som bidro til å analysere hovedfunnene hos informantene.

Skilbrei (2021) definerer at «validitet» handler om at materialet som man har i forskningen, er relevant for målsettingen. Validitet kan skilles mellom intern validitet og ekstern validitet. Den interne validiteten innebærer at forskeren har omdekket datamaterialene sine i konklusjonen. Ekstern validitet handler derimot om hvor gyldig kunnskapen kan være i andre sammenhenger (Skilbrei, 2021, s. 88). I vurderingen av oppgavens validitet har jeg oppfylt kravene ved å bruke tematisk analyse. Dette sikret at informantenes fortellinger ble systematisk analysert og synliggjort. Når intervjuene ble gjennomført var det flere ganger jeg stilte informantene utdypningsspørsmål. Dette var for å få en tydeligere forståelse av informantenes meninger og opplevelser innenfor relasjonen mellom barneverntjenesten og det afrikanske miljø kan styrkes. tema. På tross av at oppgavens problemstilling er en hjertesak, har jeg vært tydelig på at min forforståelse ikke skulle styre oppgaven ved å la informantenes fortellinger og teori fra kapittel 2 være sentrale.

Skilbrei (2021) påpeker at i en kvalitativ tilnærming vil det være mer relevant å bruke tilstandsbilder og forståelsesmodeller som en overføringsverdi. Hun hevder videre at betydningen av tilstandsbildene og forståelsesmodellen kommer fra begrepene og teoriene som forskeren utvikler (Skilbrei, 2021, s. 88). I denne konteksten har jeg tatt hensyn til validitet ved å bruke teori, begreper, og illustrasjoner i teori og analysen for å kunne skape en sammenhengende forskning basert på troverdighet og kvalitet. Dette skapte en større forståelse og refleksjon over informantenes erfaringer, opplevelser og forventninger.

3.6.2 Kritiske bemerkninger og etisk refleksjon

Birch (2009) påpeker at det kreves etiske refleksjoner ved stadiene i forskningsprosessen. Ved undersøkelse av menneskers privatliv kan det oppstå etiske problemer. Dette er i forhold til at deres beskrivelser legges ut i det offentlige (Birch et al (2009) sitert i Kvale, 2015, s. 97).

For at informantene skulle ha en bra opplevelse av deres deltakelse som informanter, hadde jeg flere kritiske bemerkninger. Prosessen med å lage formulerte spørsmål var tidskrevende, men som førte til at jeg opplevde intervjuene som informative og interessante. Gjennom tiden jeg formulerte spørsmålene var det jeg bevisst over at dette inkluderte sensitive temaer. På bakgrunn av dette valgte jeg å skrive om hvilke temaer som intervjuene ville inneholde. Dette var for å ta hensyn til at informantene hadde forhåndskunnskap, om hvilke temaer som intervjuene skulle inneholde.

For å ivareta retningslinjene for bachelorskriving var det flere ting jeg måtte ta i betraktning. Da jeg søkte sendte ut en etterlysning på Facebook, var jeg oppmerksom på at informantene ikke hadde vært i kontakt med barnverntjenesten for mer enn 5 år.

Ved spørsmål til barnevernskonsulenten og minoritetskonsulenten valgte jeg å stille åpne spørsmål. Dette er fordi jeg ønsket at de skulle uttale seg om blant annet deres opplevelser, oppfatninger og kompetanse. Samtidig har det gjennom utdypningsspørsmålene vært flere ganger at de har reflektert i intervjuet om hvordan relasjonen mellom barnverntjenesten og det afrikanske miljø kan styrkes. I tillegg var det viktig for meg at informantene hadde en bra opplevelse som deltakere i forskningsprosjektet. Det var derfor viktig at de opplevde at de hadde mulighet til å velge tid og dato selv.

I prosessen av å kvalitetssikre at informantenes fortellinger ikke skal bli gjenkjent, er det flere ting jeg har vært oppmerksom på. For å sikre de forsvarlige rutinene har jeg slettet epost-korrespondansen mellom meg og informantene. Under intervjuet tok jeg notater fremfor å bruke lydbåndopptaker. Jeg har kun samlet inn og behandlet anonyme opplysninger, og har derfor ikke meldt prosjektet til NSD. For å ta hensyn til informantenes private liv lagde jeg fiktive navn, slik at informantenes opplysninger ikke blir gjenkjent. Etnisitet er sensitive opplysninger. Det er viktig å understreke at Afrika er et stort kontinent, og som omfatter mange ulike kulturer og landsdeler. For å ta hensyn til informantenes anonymitet har jeg valgt å ikke redegjøre for deres landbakgrunn. Dette har jeg gjort for å sørge for at dataene mine ikke kan spores tilbake til mine informanter. Jeg har også valgt å gi fiktive navn til informantene for å anonymisere, ta

hensyn til taushetsplikt, og skille mellom informantene med formål om kategorisering og å skape ryddighet. De følgende informantene er:

Awkeley – Forelder

Sofia - Forelder

Isaac – Ung voksen

Barnevernskonsulent

Minoritetskonsulent

4. Presentasjon av funn

I denne delen av bacheloroppgaven skal jeg presentere resultater og funn fra den kvantitative analysen. Jeg har valgt å presentere resultatene av funnene fra mine 5 intervjuer først, og deretter vil funnene bli drøftet i lys av teori som ble presentert i kapittel 2 og tidligere forskning. Disse hovedfunnene skal være med å belyse problemstillingen: *Hvordan kan relasjonen mellom barneverntjenesten og det afrikanske miljø styrkes?*

Med formål om å identifisere oppgavens problemstilling har jeg delt inn funnene inn i 4 hovedkategorier. Dette er følgende: opplevelser med barnevernet, relasjon og kommunikasjon mellom barnevernet og afrikanske familier, kulturelle betingelser i møte med afrikanske familier, barnevernets formål og system. For å undersøke oppgavens problemstilling har jeg hatt fokus på å identifisere hva som kan være utfordrende for både barnevernskonsulenter, og personer med afrikansk bakgrunn når de er i samhandling med hverandre og hvordan deres informasjon kan styrke relasjonen.

4.1 Opplevelser med barnevernet

Informantene viser flere forskjeller og likhetstrekk i deres beskrivelser knyttet til opplevelser med barnevernet. Alle informantene har forskjellige erfaringer med deres samarbeid med barnevernet, som både har vist seg å være både positivt og utfordrende. Informantene trekker frem at de har vært skeptiske og at det har vært bekymringer da de mottok bekymringsmeldingen. De trekker også frem at bakgrunnen til usikkerhet og redsel er knyttet til at bekymringsmeldingene ikke kommer overens med praksis. Samtidig har informantene vist

utrykk til at usikkerheten også er knyttet til hvordan de har blitt informert om barnevernet. Dette følger av at alle informantene hadde hørt om hvordan barnevernet tar barna fra familier med flerkulturell bakgrunn, og lest om kritikk av barnevernet i media.

Informant Awkeley fortalte om at hun hadde hørt rykter fra nærmiljøet om at barnevernet automatisk tar barnet fra familien. Mine notater av intervjuet med Awkeley er følgende:

Awkeley uttrykker at hun «var skeptisk før hun møtte barnevernskonsulenten, i tillegg hadde hun hørt fra venninner at barnevernet kidnapper barna, og at det var viktig at man alltid var enige med hva de sa for å beholde barn. Etter hennes kontakt med barnevernet, var hun veldig oppmerksom på å være forsiktig om hva som ble sagt. Etter flere møter med saksbehandler, opplevde hun at det ikke var like skummelt som det hun hadde forestilt seg.».

I dette sitatet beskriver informanten hvordan hun har hørt om barnevernets arbeid gjennom nære venninner. Informanten har blitt fortalt at barnevernet kidnapper barn, og at hun alltid må være enige i hva barnevernet sier for å beholde omsorgen for barnet. Det er viktig å understreke her at etter Awkeley sitt møte med barnevernskonsulenten, erkjenner hun at hennes inntrykk ovenfor barnevernet forandret seg underveis mot en positiv retning. Dette sitatet synliggjør at dersom man hører på rykter fra nære, kan det bidra til å skape større redsel og mistillit til barnevernet. Min tolkning av Awkeley sine beskrivelser er at på bakgrunn av rykter har det skapt redsel og mistillit til barnevernet for Awkeley. Samtidig ser det ut til å være en misoppfatning blant flere personer som er i kontakt med barnevernet. Dette er i forhold til at man må være samarbeidsvillig for at foreldrene skal beholde omsorgen. Etter Awkeley sine beskrivelser av hennes møte med barnevernet ser det ut til at hennes oppfattelse endret seg, og at hun opplevde et godt samarbeid.

4.2 Kommunikasjon og relasjonsbygging mellom barnevernet og afrikanske familier

Alle informantene var opptatt av at dersom det skulle være et godt samarbeid mellom hverandre, så var de avhengige av at kommunikasjonen og relasjonen ble ivaretatt på en god måte. Ved spørsmål om hva som er viktige forhold ved utvikling av relasjon, nevnte alle informantene fenomener som tillit, respekt, og annerkjennelse. Både Sofia og Isaac har hatt lignende opplevelser med relasjonsbygging til deres barnevernskonsulent. Awkeley sin opplevelse er derimot annerledes. Mine notater av informantenes beskrivelser er følgende:

Isaac sa at han «hadde hatt dårlige opplevelser til barnevernet, og opplevde at barnevernskonsulenten kun tok hensyn til hans fosterforeldre. Samtidig opplevde han at barnevernskonsulenten viste gjennom kroppsspråket og tonefall at hun ikke var interessert i å høre på hva han hadde å si».

Sofia sa at «det var vanskelig å skape en god relasjon til saksbehandleren, med bakgrunn i at kommunikasjonen var ensidig. Hun opplevde vanskeligheter med å bli forstått, respektert og anerkjent når hun var i dialog med barnevernskonsulenten. Hun la også merke til at under samtaler med barnevernskonsulenten, ble hun ofte avbrutt og at barnevernskonsulenten himlet med øynene».

Awkeley nevner at «hun opplevde at under dialog med barnevernskonsulent ble hennes hensyn og barnets behov ivaretatt. Barnevernskonsulenten var ofte tilgjengelig, og de hadde jevne telefonsamtaler. Under samtalene hadde barnevernskonsulenten empati og lyttet til hennes situasjon. I tillegg opplevde hun å ta initiativ for å få til et godt samarbeid, ved å være åpen mot råd og veiledning som hun mottok.»

Informantenes beskrivelser av samhandlingen med barnevernskonsulenten, har vist til flere forskjeller. Isaac og Sofia sine beskrivelser ser ut til at de har opplevd kommunikasjonen til deres barnevernskonsulent som utfordrende.

Notatene av Isaac og Sofia sine beskrivelser viser til at kommunikasjonen har vært utfordrende. Min forståelse av deres beskrivelser om kommunikasjonen kan være at barnevernskonsulenten har gjennom sitt kroppsspråk viste manglende ydmykhet, respekt, interesse og profesjonalitet.

Mine tolkninger til Awkeley sine beskrivelser er at hun opplevde at hun og barnevernskonsulenten hadde et godt samarbeid. Hennes beskrivelser viser til at det har vært gjensidig respekt og interesse, samtidig har hun blitt møtt med profesjonalitet fra sin barnevernskonsulent.

Både minoritetskonsulenten og barnevernskonsulenten hadde flere fellestrekk i uttalelser om relasjonsbygning. Mine notater av minoritetskonsulent og barnevernskonsulent sine uttalelser om relasjon er følgende:

Minoritetskonsulent uttrykker at: *For å utvikle en god relasjon til familiene er det viktig å opprettholde kontakten over tid. Det er også viktig at barn og familier opplever at de blir anerkjent i møte med barneverntjenesten. Samtidig som at de føler at de blir hørt i saker som omhandler dem.*

Barnevernskonsulent uttrykker at: *For at relasjonen skal være tilgjengelig er det sentralt at man møter hverandre med ydmykhet, respekt og at man opprettholder kontakten over tid. I tillegg er det viktig å ha en kulturensitiv tilnærming, og være oppmerksom på hvilken væremåte en har til familier og barn.*

Begge informantene tydeliggjorde at ved relasjonsbygning, er det viktig at både familiene og barnevernet møter hverandre med åpenhet, ydmykhet og gjensidig respekt. I tillegg nevnte de at ved første møtet avhenger man av å opprettholde kontakten jevnlig. Min tolkning av informantenes beskrivelser er at de har forståelse for viktigheten av anerkjennelse og medvirkning. I tillegg til at de er oppmerksomme på at gjennom jevnlig kontakt, ydmykhet og respekt vil det være en mulighet for å utvikle en relasjon.

4.3 Kulturelle betingelser i møte med afrikanske familier

Flere av hovedfunnene hos foreldrene omhandlet at de opplevde manglende kunnskap blant barnevernskonsulenter om oppdragelse hos afrikanere. I tillegg ga informantene uttrykk for at de opplever manglende forståelse av den typiske afrikanske måten å utøve gestikulasjon, som de mente fører til misforståelser. Awkeley, Sofia og Isaac viste fellesuttrykk om at barnevernet som et system ikke skal veilede familiene. I stedet har informantene forventninger til at barna skal kunne ha veiledning og hjelp fra blant annet nærfamilier som søsken, tanter, onkler, kusiner og fettere. Informantene ble stilt spørsmål om de kulturelle betingelser hos afrikanske familier.

Flere av informantene var opptatt av å uttrykke at barnevernskonsulenter bør ha mer kunnskap om de ulike kulturelle trekkene, for å kunne forstå foreldrenes høflighetsritualer og uttrykksmåter. Mine notater av deres beskrivelser er følgende:

Minoritetskonsulent nevner at: *«etter å ha holdt flere foredrag og seminarer om barnevernstjenesten til familier med afrikansk opprinnelse, hører han stadig at familiene sier at de ikke trenger hjelp fra tjenesten. Dette er fordi de hevder at det familiens oppgave å ivareta beste. Dersom de har behov for hjelp ser de det som nødvendig å involvere venner og nærfamilien. I tillegg opplever han at mange mødre opplever at barnevernet mener at foreldrene bør forandre deres måte å utøve omsorg på»*

Dette tyder på at minoritetskonsulenten opplever at i samhandling med afrikanere at mange ofte mener at de ser på barnevernet som inntrengere. Min forståelse av dette er at familiene har kollektivistiske tankegang. Deres beskrivelser viser at flere familier mener de ikke behøver veiledning fra barnevernet, knyttet til utøvelse av omsorg og oppdragelse. I tillegg viser minoritetskonsulentens uttalelse at det er misforståelser ovenfor samspillet mellom barn og foreldre.

Isaac uttrykket at «flere ganger har han opplevd å bli stigmatisert av både barnevernkonsulent og av sine fosterforeldre. Han opplevde å hele tiden være bevisst i hans måte å prate, og følte at han måtte endre stil og personlighet for å bli tatt hensyn til. Han uttrykte at hans kultur, væremåte og tidligere bosted var en av bakgrunnen til stigmatiseringen».

Isaac sin beskrivelse viser til at han har opplevd manglende empati, kultursensitivitet og forståelse blant sine fosterforeldre og barnevernkonsulent. Min tolkning av dette er at hans behov ikke har blitt ivaretatt, og at hans rett til å medvirke ikke har blitt ivaretatt på bakgrunn av hans identitet. På bakgrunn av dette kan det være slik at han har endret sin egen væremåte i henhold til at han opplever å ikke bli tatt hensyn til.

Sofia sier at «hun opplevde barnevernet som inntrengere, at det kom fire barnevernskonsulenter på hjemmebesøk, der hun nevner at de blant annet gikk rundt i hennes hjem og kommenterte på hennes arbeidssted og bosted. Hun nevner at hun følte seg krenket, og kritisert i henhold til at barnevernet flere ganger mente at hennes måte å utøve kjærlighet og omsorg ikke var slik man gjorde i Norge. Hun nevnte at hun følte seg misforstått, fordi barnevernet reagerte mente at hun pratet aggressivt, når hun egentlig var vandt til å prate med et høyt tonefall.»

Sofia sine erfaringer viser at det har vært fordømmelse og stigmatisering i forhold til kommentarer blant arbeidssted, kulturelle bakgrunn, og bosted. Min tolkning til Sofia sine beskrivelser er at det er forståelig at hun opplever det vanskelig når hun får fire barnevernskonsulenter på hjemmebesøk. I tillegg til dette ser det ut til at det har vært lite forståelse mellom barnevernskonsulentene og Sofia. Videre viser det at hun har opplevd hennes møte som ubehagelig. Sofia viser også til at hun har opplevd misforståelser i henhold til hennes måte å snakke med barnet sitt på, og at barnevernet har tolket det som aggressivt.

I intervju med barnevernskonsulent stilte jeg spørsmål om hvordan de kulturelle betingelsene blir forstått og vurdert i barnevernssakene. Mine notater av beskrivelsene er følgende:

Barnevernskonsulenten nevnte at «det er viktig at man har en helhetlig forståelse av familiens situasjon. Som innebærer blant annet å møte familiene med kulturkompetanse og kultursensitivitet, skape et godt samarbeid, slik at man kan ta hensyn til barnets beste. I tillegg ga hun uttrykk for at hun er opptatt av å ikke vektlegge kultur for mye, men heller fokusere familiens ressurser og behov.»

Dette viser at barnevernskonsulenten har en god innsikt i hva som er viktig å fokusere på i møte med familier som har flerkulturell bakgrunn. Barnevernskonsulenter viser til at det viktig å få et

helhetlig perspektiv av barnets behov, i tillegg viser hun til at hun ikke ønsker å vektlegge kultur for å unngå kulturalisering.

Både minoritetskonsulenten og barnevernskonsulenten uttrykket vanskeligheten det har vært med tolketjenesten. De uttrykker at flere av familiene med afrikansk opprinnelse, ofte ikke ønsker å motta tolk, med bakgrunn av at de ikke ønsker sladder eller rykter om familienes situasjoner. En annen faktor som er et fellestrekk blant minoritetskonsulenten og barnevernskonsulenten, er at de ønsket flere kvalifiserte tolker innenfor kultur, og at det ble mer bruk av tolk gjennom telefon,

Som en anbefaling har både Awkeley og Sofia nevnt at de kunne ønske at allerede i barnevernsstudiet at det bør være mer i utdannelsen om kultur, verdier, tradisjoner og oppdragelsesstiler, slik at barnevernspedagoger danner en forforståelse tidlig i studiet. Dette trenger nødvendigvis ikke å bety at barnevernsstudiet ikke har nok undervisning og pensum om overnevnte elementer, men det viser til at informantene har en oppfattelse av at i møte med barnevernet opplever de at det ikke har vært nok fokus på dette i studieforløpet.

4.4 Barneverntjenesten system og formål

Alle informantene gjorde rede for at de hadde manglende forhåndskunnskap om barnevernets system og formål. Da informantene ble spurt om de hadde blitt opplyst om deres rettigheter, svarte Sofia, Isaac og Awkeley at de hadde lite kjennskap til sine rettigheter. I tillegg ga informantene beskrivelser om at de ikke er kjente med barnevernet som et system. Dette var på bakgrunn av at barnevernet som et hjelpesystem, ikke eksisterer i deres opprinnelsesland. Ved spørsmål om hvordan barnevernskonsulenter kan skape relasjoner, nevnte konsulenten at redegjørelse om informasjon om rettigheter var grunnleggende. Mine notater av barnevernskonsulenten og minoritetskonsulentens beskrivelser er følgende:

Barnevernskonsulent sa at «For å utvikle relasjoner til familiene bruker hun mer tid på å gå gjennom lovene og at de har rett til å medvirke i saker som omhandler familiene. Dette er for at de kan forstå at hjelpetiltak er frivillig, og at de kan lære seg systemet med både barnevernet og NAV. Hun opplever likevel at noen familier med afrikansk bakgrunn takker ja til tilbud, på bakgrunn av at de er redde for å fremstå som vanskelige. Hun tydeliggjør derfor alltid for familiene at dersom de ikke ønsker å motta tilbud, er det greit og at det ikke vil være noen konsekvens dersom de ikke takker nei».

Barnevernskonsulentens beskrivelse viser til at hun er klar over at familiene uttrykker at det er vanskeligheter med å forstå det norske systemet. Hun viser videre til at de ofte takker ja til

tilbud, med bakgrunn av at de er redde for å bli fremstilt som vanskelige. Min tolkning til denne beskrivelsen er at barnevernkonsulenten er reflektert og har forståelse for at familiene har sine bekymringer. At barnevernskonsulenten bruker tid på å forklare at hjelpetiltak er frivillig, viser at hun ønsker å utvikle tillit. I tillegg er hun oppmerksom på at familiene ikke skal tro det er konsekvenser av å ikke motta hjelp.

Minoritetskonsulent uttrykker at: at de fleste familier med afrikansk bakgrunn, som deltar på foredrag om integrering, understreker at det er manglende forhåndskunnskap om barnevernets arbeid. Samtidig viser han til at familiene har flere bekymringer, og manglende forståelse av barnevernet som et system. Han anbefaler mer kunnskapsspredning om barnevernet.

Minoritetskonsulentens sine beskrivelser viser til familiene som deltar på foredrag om integrering, har lite kunnskap om barnevernet. Min tolkning av dette er at familiene kommer fra land der barnevern ikke er tilgjengelig. Det at minoritetskonsulenten anbefaler mer kunnskapsspredning om barnevernet, kan være på grunn av at han møter på mange familier som ikke forstår det norske systemet.

5. Presentasjon av drøfting

I denne delen av oppgaven skal jeg drøfte funnene fra informantene, deretter skal jeg knytte funnene opp mot teori og oppgavens problemstilling.

5.1 Opplevelser med barnevernet

De sentrale funnene ved informantens beskrivelser om deres opplevelser bestod av fordømmelse, stigmatisering, manglende ydmykhet og respekt, skeptisme og redsel. Informantene trakk frem at bakgrunnen til at de er skeptiske, var på bakgrunn av rykter og sladder fra nærmiljøet. Informantens beskrivelser viste til at de opplevde at bekymringsmeldingen ikke kommer overens med praksis. I tillegg nevnte alle informantene at de hadde manglende forhåndskunnskap om barnevernets arbeid, og så på barnevernet som inntrengere i deres liv. Dette kan også sees i sammenheng med utsagnene som ble nevnt innledningsvis i forbindelse med at de afrikanske mødre opplevde utfordringer ved å tilpasse seg til det norske regelverket (Hole mfl., 2012). Bakgrunnen til at både Sofia og minoritetskonsulenten beskrev at familiene opplever barnevernet som inntrengere, kan være en årsak til at familiene kommer fra kollektivistiske land i Afrika. Dette er i forhold til at mange afrikanske land ser det som grunnleggende at nærfamilien bidrar til å styrke barnets behov og ressurser. I slike forhold er det essensielt at familiene har evnen til å tilpasse seg til

det norske systemet. Dette avhenger av at familiene har evnen til å integrere seg i forhold til norske regelverk og barnevernet som et hjelpesystem.

Ifølge Røkenes & Hanssen (2012) vil egenperspektivet ha en betydning for hvordan man forholder seg til andre mennesker (Røkenes mfl., 2012, s. 40). Informantenes forforståelse og holdning til barnevernet kan sees i sammenheng med hvilket egenperspektiv de har om barnevernsfaglig arbeid. Dette er på bakgrunn av at informantene har dannet en forforståelse, som har skapt mistillit gjennom samhandling med venner. Dersom informantene ikke hadde hørt rykter fra nærmiljøet, eller vært kjent med barnevernet system kan det være at deres forforståelse av egenperspektivet ville vært annerledes. Deres egenperspektiv kunne ha vært endret ved at informantene for eksempel hadde fått kunnskap om barnevernet formidlet tydeliggjort gjennom en positiv retning, og gjennom å være bevisste over barnevernets formål.

Røkenes & Hanssen (2012) hevder at formålet med opplevelsesfellesskapet er å øke en større oppfatning av hvordan mennesker tenker, føler eller opplever ting (Røkenes & Hanssen, 2012, s. 41). I tillegg vil det inkludere å øke forståelse om ting man ikke har vært bevisst over. Awkeley hadde som nevnt bekymringer i forhold til hennes møte med barnevernet. Gjennom intervjuet beskrev hun at hun hadde hørt at hun alltid måtte være enige med barnevernet, for å unngå omsorgsovertakelse. Etter at hun jevnlig hadde kontakt med barnevernskonsulenten, endret hennes følelser, tanker og perspektiv. Som ser ut til å være på bakgrunn av at barnevernskonsulenten var imøtekommende og hadde gjensidig interesse. Dette er årsaker som kan føre til at deres opplevelsesfellesskap ble utvidet.

Sofia og Isaac beskrev i intervjuet at de opplevde stigmatisering og fordømmelse blant deres barnevernskonsulent. Dette var i forbindelse med informantenes klesstil, bosted og måte å kommunisere på. Dette kan sees i sammenheng med samhandlingsperspektivet. Røkenes & Hanssen (2012) påpekte at samhandlingsperspektivet inkluderte å reflektere over hva skjer gjennom samhandlingen, og at det kan sees i forbindelse med metaperspektivet. Dette er på tross av at metaperspektivet skaper et perspektiv, som gjør det mulig til å kommunisere om kommunikasjonen (Røkenes & Hansen, 2012, s. 42). Informantenes beskrivelser gjennom intervjuet ga uttrykk for at deres barnevernskonsulent viste lite forståelse over samhandlingen.

Ved å være bevisst og reflektert over væremåte og holdning, gjennom samhandlingen kan det være mulig at deres møte med barnevernskonsulenten var annerledes.

Informantene trekker frem at de har vært skeptiske og at det har vært bekymringer da de mottok bekymringsmeldingen. De trekker også frem bakgrunnen til at de er usikre, som er knyttet til at bekymringsmeldingene ikke kommer overens med praksis. Samtidig har informantene vist uttrykk for at redselen også er knyttet til hvordan de har blitt informert om barnevernet. Dette følger av at alle informantene hadde hørt om hvordan barnevernet tar barna fra familier med flerkulturell bakgrunn, og lest om kritikk av barnevernet. Informant Awkeley fortalte om at hun hadde hørt rykter fra nærmiljøet om at barnevernet automatisk tar barnet fra familien.

5.2 Kommunikasjon og relasjonsbygning mellom barnevernet og afrikanske familier

De sentrale funnene hos informantene var manglende bevissthet av kroppsspråk, empati, profesjonalitet og respekt. Samtidig som to av informantene opplevde fordømmelse, etnosentrisme og manglende kulturell ydmykhet. Informantene har hatt en opplevelse av at barnevernskonsulent ikke har prøvd å forstå deres andreperspektiv. For å innta hverandres andreperspektiv vil det være essensielt å få et godt samarbeid for bygge en god relasjon. Andre perspektivet er sentralt for å kunne ha en innsikt i å forholde seg til andres opplevelse (Røkenes & Hanssen, 2012, s. 41).

For å styrke relasjonen mellom flerkulturelle familier og barnevernkonsulenter vil det å ha en kultursensitiv tilnærming være grunnleggende, for å få en dypere forståelse av hverandres opplevelser, holdning, væremåte, kulturbakgrunn, verdier og tradisjoner. Dette er slik at man oppnår et helhetlig perspektiv av familienes behov og ressurser. Som fører til at man kan gi et riktig hjelpetiltak.

Stephen R Corey (u.å) hevdet som nevnt at de fleste ikke lytter for å forstå, men for å svare. I denne konteksten vil det å bruke aktiv lytting som et kommunikasjonsverktøy være essensielt, da det gir en større grad forståelse og innsikt i familienes livssituasjon. Samtidig som aktiv lytting gir innsikten til å skaffe seg nødvending informasjon og forståelse (Eide mfl., 2017, s. 19). Samtaler som inkluderer aktiv lytting, vil føre til utvidelse av det intersubjektive opplevelsesfelleskapet og tillit. Dette kan sees i sammenheng med Awkeley sin beskrivelse av

hennes møte med barnevernskonsulenten. Formålet vil som nevnt være å etablere samarbeid og relasjonsbygning. Dette vil bidra til å utvikle gode relasjoner og samarbeid mellom barnevernetjenesten og det afrikanske miljø.

Isaac og Sofia beskrev at deres samhandling med saksbehandler viste til at det var brudd i relasjonen. Dette var på bakgrunn av at deres saksbehandler viste tegn til fordømmelse og diskriminering, samtidig som kroppsspråket viste tegn til manglende interesse. For å unngå brudd i relasjonen avhenger samhandlingen av at barnevernsansatte har relasjonskompetanse. Relasjonskompetanse vil bidra til å ha en innsikt i forståelse av hvordan samhandlingen i en yrkesutøvelse utøves. Dette vil avhenge av at kommunikasjonen gir en hensiktsmessig og en reflektert forståelse ovenfor familiene. Dette innebærer at samhandlingsprosessen mellom barnevernsansatte og familier med afrikansk bakgrunn inkluderer elementer som trygghet, tillit og troverdighet. Dette er slik at relasjonen mellom barneverntjenesten og personer med afrikansk bakgrunn kan styrkes. (Røkenes mfl., 2012, s. 10).

Eide & Eide (2012) påpekte at dersom relasjonen ble svekket, kunne det føre til en negativ samhandlingssirkel. Ved en negativ samhandlingssirkel kan blant annet negative følelser, mistillit, avstand og brudd i relasjonen oppstå (Eide, 2017, s.39). Dette kan være en sammenheng med Røkenes & Hanssen (2012) forklaring om at dersom fagpersoner ikke er bevisste eller reflekterte over seg selv, kan det føre til utfordringer i samhandlingsprosessen. Det vil derfor være sentralt å kunne være bevisst og reflektert om betydningen av egne erfaringer, forforståelse, menneskesyn, verdisyn og kulturbakgrunn. Formålet med dette vil være at barnevernkonsulenter og afrikanske familier kan ha en forforståelse over hvordan man forholder seg til hverandre (Røkenes mfl., 2012, s. 40).

Awkeley derimot opplevde at hennes møte med saksbehandler var basert på positive relasjoner. Hennes beskrivelser viste tegn til at saksbehandleren hadde gjensidig tilgjengelighet, respekt og interesse i å skape et godt samarbeid. Dette er på bakgrunn av at hun opplevde at saksbehandleren brukte aktiv lytting, empati, og hadde forståelse ovenfor hennes situasjon. I møte med saksbehandler beskriver Awkeley at hun hadde en holdning og væremåte som viste at hun var interessert og åpen for å motta råd og veiledning. Samtidig som hun fikk mulighet til å medvirke i saken. Hennes beskrivelser viser til at både hennes og barnets behov ble ivaretatt. Eide & Eide (2017) hevder at man i en helse- og sosialfaglig sammenheng er avhengig av at

relasjonen mellom fagperson, barn og familier hvordan hjelpetjenesten blir oppnådd (Eide mfl., 2017, s.17). Dette kan sees i forbindelse med at Awkeley opplevde at både hun og saksbehandleren var opptatt av å skape et godt samarbeid for å utvikle gode relasjoner.

5.3 Kulturelle betingelser i møte afrikanske familier

De sentrale funnene innenfor kulturelle betingelser var manglende forståelse blant å utøve gestikulasjon, manglende kultursensitivitet og manglende forståelse blant kollektivistiske trekk i den afrikanske kulturen. I forbindelse med kommunikasjon i form av kroppsspråk, har informantene påpekt at det har vært misforståelse ved utøvelse av gestikulasjon. Ofte kan personer med afrikansk bakgrunn i kommunikasjon med andre bruke for eksempel gestikulasjon med hender, eller øyekontakt. Røkenes og Hanssen (2012) påpekte at gjennom reaksjoner i form av stemmeleie og kroppsspråk bør man anerkjenne hverandres måte å kommunisere på (Røkenes mfl., 2012, 190). I denne konteksten sees det i sammenheng med at det innebærer å respektere hverandres måte å kommunisere på, og forstå hverandres høflighetsritualer og uttrykksmåter. Dette kan man gjøre ved å for eksempel vise nysgjerrighet dersom man er i tvil om den andres uttrykksmåter eller høflighetsritualer.

Awkeley og Sofia fortalte om at de ønsket at utdannelsen i barnevern inkluderte ulike kulturer, verdier og tradisjoner hos flerkulturelle familier i større grad. Det kan innebære at informantene har opplevd manglende kultur ydmykhet og kultursensitiv tilnærming, i samhandling med deres barnevernskonsulent. Dette kan sees i sammenheng med Tervalon & Murra- Garcia (1998) definisjon om kultur ydmyket. Forfatterne spesifiserer at kultur ydmyket er en livslang prosess. Dette avhenger at i samhandling med andre mennesker, møter man flerkulturelle mennesker med annen kultur. Kultur er i en prosess som endrer seg dynamisk, og som er en del av vår identitet. Barnevernsatte må være selv reflekterte når de er i samhandling med andre mennesker. Dette vil si at man for eksempel tar hensyn til andres kultur, ved å være empatisk og å ha en kultursensitiv tilnærming. I tillegg innebærer det å ikke møte familiene med fordømmende holdning eller væremåte.

Minoritetskonsulentene hevdet at han opplevde at familiene ikke ønsket veiledning eller hjelp fra barnevernet. Dette var på bakgrunn av de ønsket at nærfamilien skulle forbedre barna slik at barnets utvikling, sosialisering og for at barnets grunnleggende behov blir ivaretatt. Dette viser til at foreldrene har kollektivistiske tankegang, i forhold til hvordan de ønsker at barna

skal ha tilknytning til familien. Informantenes beskrivelser kan sees i sammenheng tidligere forskning. Samtidig er informantenes beskrivelser i samsvar med Rugkåsa (2017), Javó (2017) og Dubner sine uttalelser og teorier om kollektivism. Dette kommer overens med det afrikanske samfunnet, der det vil det være svært grunnleggende at kjernefamilien har ansvar for at barnets behov blir ivaretatt. For å forstå hvordan kulturelle betingelser innenfor de ulike kulturer fungerer, innebærer det å ha kunnskap om hvordan kulturelle dimensjoner som individualisme og kollektivism blir vist hos individer.

5.4 Barnevernets system og formål

De sentrale funnene hos informantene var at de hadde manglende forhåndskunnskap om barnevernets system og formål. Bakgrunnen til dette var at informantenes opprinnelsesland ikke har et system som det norske barnevernet. I tillegg hadde informantene lite kjennskap til sine rettigheter og om barnevernsloven. Dersom informantene ikke er bevisst sine rettigheter, eller har kjennskap til hvilke lover barnevernskonsulenter fatter vedtak etter, kan det føre til mistillit. I tillegg kan det føre til at informantene opplever at de ikke er involvert eller får medvirket i saker som omhandler dem. Paulsen & Studsrød (2019) påpekte at betydningen av medvirkning er en forutsetning for å arbeide med barnet i sentrum (Studsrød mfl., 2019, s. 30). Medvirkning i arbeid med familiene vil være fundamentalt for at samarbeidet og relasjon styrkes. Dersom familier ikke er kjente med barnevernsloven, eller at barnevernsansatte ikke formidler informasjon om deres rettigheter, kan det være utfordrende for familiene å ha tillit til barnevernet. I tillegg kan det føre til at det er vanskeligheter med samarbeid på tross av at foreldrene eller barna ikke vet de har mulighet til å si sine meninger.

Informantene beskrev som nevnt i intervjuene at de hadde hørt rykter og sladder om barnevernets arbeid fra nærmiljøet. Dette var informasjon som satt barnevernets arbeid på spissen. Slik formidling av barneverntjenesten kan for eksempel føre til at familier danner en forforståelse, som inkluderer bekymringer og mistillit. Dette kan være en årsak til at relasjonen svekkes. Dersom familiene møter barnevernet med en slik forforståelse, kan det være utfordrende for tjenesten å utøve kartlegging eller å foreta en helhetlig vurdering for å ivareta barnets beste. Med hensyn til dette er det vesentlig at informasjon om barnevernet blir spredt til flerkulturelle, og særlig i det afrikanske miljøet.

Gjennom det intersubjektive opplevelsesfellesskapet kan familiene ha jevnlig samtaler om barnevernets formål og system (Røkenes & Hanssen, 2012, s. 41). Dette kan bidra til at familiene får utvidet deres opplevelsesfellesskap, som fører til at familiene får en bredere forståelse om det norske barnevernssystemet. Dette kan være en forutsetning for et bra samarbeid, og som kan utvikle relasjon mellom barneverntjenesten og det afrikanske miljø.

6. Konklusjon

Formålet med denne oppgaven var undersøke hvordan relasjonen mellom barneverntjenesten og det afrikanske miljø kan styrkes. Denne bacheloroppgaven har gitt meg bredere kunnskap om barnevernets arbeid med flerkulturelle familier, og spesielt innenfor det afrikanske miljø. Gjennom oppgaven har jeg funnet utfordringer og forventninger i forhold til hvordan relasjonen mellom barneverntjenesten og det afrikanske miljø kan styrkes. Informantene som hadde vært i kontakt med barnevernet, hadde behov for å styrke relasjonen mellom barnevernet og informantene. Deres forventninger for å styrke relasjonen var å bli møtt med blant annet respekt, empati, anerkjennelse, forståelse og åpenhet. Intervjuene har bidratt til å øke kunnskap og gi en større innsikt om informantenes meninger, erfaringer og opplevelser. På tross av utfordringer med å ha forståelse over det norske regelverket, manglende forhåndskunnskap og rykter, ønsket alle informantene at relasjonen inkluderte et godt samarbeid.

Gjennom denne oppgaven har jeg tilegnet meg kunnskap om hvordan jeg kan fremtidig arbeide som barnevernskonsulent, med formål om at barnets beste jf. Bvl 4-4 blir ivaretatt. I tillegg til dette håper jeg at oppgavens problemstilling kan forskes på videre, og bidra til å gi en større innsikt i hvordan det er å være i møte med familier som kommer fra kollektivistiske samfunn. Mine opplevelser gjennom denne bacheloroppgaven har ført til at jeg har dannet diverse inntrykk om informantenes meninger og kunnskap. Det har gitt meg en innsikt i at alle informantene har forventninger på forskjellige måter om at barnet skal lykkes, men at det kan være kulturbetinget. Kommunikasjon var derfor et sentralt tema i samhandling mellom barnevernet og personer med afrikansk bakgrunn.

Som fremtidig barnevernskonsulent er det viktig å ha kunnskap innenfor kultur, og kultursensitiv tilnærming i møte med flerkulturelle familier. Samtidig er det essensielt at man har samtaler som inkluderer at en er bevisst over egen holdning og væremåte, og at man viser genuin interesse når man er i kontakt med barn og familier. Dette er slik at man unngår misforståelser

og feiltolkning. For å danne et helhetlig perspektiv og forståelse vil det overnevnte være sentralt, slik at man kan ivareta barnets beste. Det er samtidig grunnleggende å ikke kulturalisert familier med flerkulturell bakgrunn og som kommer fra kollektivistiske samfunn. Det er viktig å understreke at alle familier er ulike, og at familiene kan ha sosioøkonomiske uansett om individet kommer fra individualistiske eller kollektivistiske samfunn. Når man er i møte med familier med afrikansk bakgrunn er det viktig å ta hensyn til deres forståelse om det norske systemet. I tillegg er det grunnleggende å bruke god tid på å gi informasjon om regler innenfor barnevernet, slik at familiene får god forståelse om barnevernets formål. Dersom utviklingen av en god relasjon blant annet består av troverdighet, åpenhet, forståelse, gjensidig respekt, kultur ydmykelse og kultursensitivitet kan det føre til at relasjonen mellom barneverntjenesten og det afrikanske miljø styrkes. Dette er fordi at et kan bidra til at barneverntjenesten kan danne et helhetlig perspektiv av både barn og familier, som kan føre til at barnets beste blir ivaretatt.

7. Veien videre

For veien videre ønsker jeg gjerne å anbefale videre forskning innenfor relasjonen mellom barneverntjenesten og det afrikanske miljø. Jeg synes det er relevant å anbefale forskning om hvordan man kan formidle informasjonsspredning om barnevernets system og formål, med utgangspunkt i familier og barn med afrikansk bakgrunn. Dette er slik at man kan styrke relasjonen mellom familiene og barneverntjenesten, og deres forståelse om barnevernet som et familieorientert system.

Innenfor integreringsprosessen og barne- og ungdomsskoler vil jeg anbefale at kunnskap om barneverntjenesten blir formidlet. Dette kan for eksempel være gjennom språkundervisning eller ved formidling om vårt samfunn. Det er sagt at kunnskap er makt, og med mer kunnskap om barnevernet kan det bidra til å redusere falske rykter. Dette er på bakgrunn av at jeg synes det er essensielt med økt kunnskap om hvordan vi kan styrke vårt flerkulturelle samfunn.

Minoritetskonsulentene uttrykte at det var mistillit til tolketjenesten, på bakgrunn av at familiene ikke ønsket sladder eller rykter om familienes situasjon.. Jeg ønsker derfor å anbefale flere kvalifiserte tolker innenfor kultur, og at det blir mer bruk av tolk gjennom telefon. Da dette kan være en mulighet til å øke tillit til tolketjenesten. Til slutt ønsker jeg å anbefale en økt ansettelse av barnevernskonsulenter med flerkulturell bakgrunn. Dette kan bidra til å redusere språkbarriere blant familiene som opplever språkvansker.

Litteraturliste

Tidligere pensum:

Barnevernloven. (1992). Lov om barneverntjenester av dato 17.juli 1992 nr.100.

Barneloven. (1981) Lov om barn og foreldre av dato 8.april

Handulle, A & Vassenden, A. (2021). 'The art of kindergarten drop off': how young Norwegian-Somali parents perform ethnicity to avoid reports to Child Welfare Services. *European Journal of Social Work*, 24(3), 469–480. <https://doi.org/10.1080/13691457.2020.1713053>

Javo, C. (2017) *Kulturens betydning for oppdragelse og atferdsproblemer. Transkulturell forståelse, veiledning og samhandling*. (1.utg). Universitetsforlaget.

NOU 2016:16 Ny barnevernlov- Sikring av barnets rett til omsorg og beskyttelse. Oslo: Barne-, og likestillingsdepartementet.

Røkenes, O. Hanssen, P. (2017). *Bære eller bryte* (3.utg.). Bergen: Fagbokforlaget

Studsrød, I. Paulsen, V. Kvaran, I. Mevik, K. (2019). *Barnevernspedagog*. (1.utg). Oslo: Universitetsforlaget

Syse, A. (Red). (2018). *Norges lover: lovsamling for helse- og sosialsektor 2018-2019*. Oslo: Gyldendal

Selvvalgt pensum:

Barne, ungdoms- og familiedirektoratet. (2017). *Tillit til barnevernet blant personer med innvandrerbakgrunn*. IPSOS Rapport (Kapittel 6)

https://bibliotek.buudir.no/BUF/101/Tillit_til_barnevernet_blant_personer_med_innvandrerbakgrunn.pdf

Barne, ungdoms og familiedirektoratet. (2021). *Barnevernstiltak blant barn med ulik landbakgrunn*

https://www.buudir.no/Statistikk_og_analyse/Barnevern/Barnevernstiltak_blant_barn_med_ulik_landbakgrunn/

Barne- og familiedepartementet. (1989). *FNs konvensjon om barnets rettigheter*.

https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kilde/bfd/bro/2004/0004/ddd/pdfv/178931-fns_barnekonvensjon.pdf

Barne- og likestillingsdepartementet. (2016). *Ny barnevernslov – Sikring av barnets rett til omsorg og beskyttelse*.

Braun, & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>

Cosson-Eide, H., Alnes, E. (2018, 12. April). *Stor skepsis til barnevernet blant innvandrere*; <https://www.nrk.no/norge/stor-skepsis-til-barnevernet-blant-innvandrere-1.14001557> (1 side)

Christiansen, Ø., Kojan, H, B. (2016). *Beslutninger i barnevernet*. (1.utg). Kapittel 1 (3 sider)

Dalland, Olav. (2021). *Metode og oppgaveskriving*, (7.utg) Gyldendal. Kapittel 3, 10 & 13 (41 sider)

Dzamarija, M. (2019) *Slik definerer SSB innvandrere*. (1 side)

<https://www.ssb.no/befolkning/innvandrere/artikler/slik-definerer-ssb-innvandrere>

Eide, H. (2017). *Kommunikasjon i relasjoner*. (3.utg) Gyldendal akademisk. Kapittel 1 (25 sider)

Eide, K., Qureshi, N., Rugkåsa, M., Vike, H. (2009) *Over profesjonelle barrierer*. (1.utg) Gyldendal Akademisk. Kapittel 2 (4 sider)

Fellesorganisasjonen for barnevernspedagoger. (2021). *Yrkesetisk grunnlagsdokument for barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere* (p. 15). Fellesorganisasjonen.

Finborg, Ann-Elise. (2022, 3.mai) *Jeg opplevde et barnevern i Oslo som hadde nærmest null kompetanse om det samiske.*

<https://vartoslo.no/barnevernet-oslo-kommune-radet-for-flerkulturelle-minoriteter/jeg-opplevde-et-barnevern-i-oslo-som-hadde-naermest-null-kompetanse-om-det-samiske/372887>

Holte, A, E. (2021, 2.juli). *Unngår å søke hjelp i frykt for barnevernet.*

<https://www.utrop.no/nyheter/nytt/266493/>

Kvale, Brinkmann, S., Anderssen, T. M., & Rygge, J. (2015). *Det kvalitative forskningsintervju* (3. utg., p. 381). Gyldendal akademisk. Kapittel 2 & 4 (16 sider)

Nok Norge. (u.å) *Hva mener vi med flerkulturelle?*

<https://noknorge.no/kultursensitiv-metode-2/hva-mener-vi-med-flerkulturelle/>

Sommer, D., Johansen, J. (2006) *Oppdragelse, danning og sosialisering i læringsmiljøer.* (1.utg) Universitetsforlaget. Kapittel 1 (2 sider)

Statistisk sentralt byrå. (2019). *Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre.*

<https://www.ssb.no/befolkning/innvandrer/statistikk/innvandrer-og-norskfodte-med-innvandrerforeldre>

Statistisk sentralt byrå. (2020). 11298: Barn og unge med barnevernstiltak i løpet av året og per 31.12., etter innvandringskategori, omsorgs-/hjelpetiltak, alder, kjønn, statistikkvariabel, år og landbakgrunn. <https://www.ssb.no/statbank/sq/10068086>

Statens helsetilsyn. (2019) *Det å reise vasker øynene: Gjennomgang av 106 barnevernssaker.* (s.5-179)

<https://dokumen.tips/documents/gjennomgang-av-barnevernssaker-det-reise-vasker-ynene-ivaretakelse-av-barn.html?page=1>

Skilbrei, M. (2019) *Kvalitative metoder: planlegging, gjennomføring og etisk refleksjon.* (1.utg) Fagbokforlaget. Kapittel 1, 2, 3 4 & 5 (95 sider)

Regjeringen

<https://www.regjeringen.no/contentassets/53164b1e70954231b2a09d3fdec1888b/no/pdfs/nou201620160016000dddpdfs.pdf>

Rugkåsa, M., Ylvisaker, S., Eide, K. (2017). *Barnevern i et minoritetsperspektiv*. (1.utg).
Gyldendal

Tønnessen, M. (2022). *Migrasjon (2 sider)*

<https://snl.no/migrasjon>

Yeager, A, K., Bauer-Wu, S. (2013). *Cultural humility: Essential foundation for clinical researchers*.

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3834043/>

Vedlegg 1: Informasjonsskriv til fagpersoner

Vil du delta i forskningsprosjektet som handler

om

**«Hvordan kan relasjonen mellom
barneverntjenesten og det afrikanske miljøet
styrkes?»**

Informasjon om mål og hva deltakelse vil innebære for deg

Dette er et spørsmål til deg om å delta i et forskningsprosjekt, som handler om hvordan relasjonen mellom barneverntjenesten og personer med afrikansk bakgrunn kan styrkes. Målet for bacheloroppgaven er å utvikle kunnskap om den afrikanske og norske kulturen, ved å undersøke hvilke måter relasjonen kan forbedres.

Formål

Formålet med denne bacheloroppgaven er å innhente mer informasjon om samarbeidet mellom barneverntjenesten og familier med afrikansk opprinnelse i Norge.

I de siste årene har mistilliten mellom personer med innvandrerbakgrunn og barnevernet vært et sentralt tema for både barnevernstjenesten, innvandrerfamilier og i den offentlige debatten. Forskning viser at minoritetsfamilier kan oppleve en slags frykt ovenfor den norske barneverntjenesten.

I barnevernsstatistikken er det minoritetsungdommer som er overrepresentert. Ifølge SSB blir det oftere satt barnevernstiltak overfor innvandrerbarn enn hos etniske norske barn. Det blir også belyst at det er innvandrere og andregenerasjonsbarn fra blant annet Afrika, som skiller seg mest ut.

Det har derfor alltid vært en hjertesak for meg å finne ut hva som kan gjøres for et bedre samspill mellom barneverntjenesten og familier med afrikansk opprinnelse. Dagens samfunn blir stadig mer flerkulturelt, og det vil dermed være et stort behov for at samfunnet og barneverntjenesten kan skape trygghet og tillit til hverandre.

For å utforske dette ønsker jeg å ha et intervju med personer som har kompetanse om barnevernsfaglig arbeid med etniske minoriteter.

Jeg vil hovedsakelig stille deg spørsmål i forhold til hvordan ditt møte har vært med personer, som har afrikansk bakgrunn.

Underveis i intervjuet vil du få spørsmål knyttet til:

- Kultur
- Relasjon
- Barnets beste
- Kjennetegn ved afrikansk kultur
- Kulturell variasjon

Hva skjer med opplysningene?

Opplysningene som blir delt i denne oppgaven vil være anonymt. Intervjuet vil ikke bli tatt opp med lydbåndopptak, men notater vil bli brukt underveis i intervjuet. Etter at intervjuene er blitt gjennomført vil eventuell epost og korrespondansene bli slettet, og personopplysninger vil derfor ikke bli lagret.

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Universitet i Stavanger er ansvarlig for dette prosjektet.

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Du har fått spørsmål om å delta i dette forskningsprosjektet fordi du har kompetanse innenfor tema etniske minoriteter i barnevernsfaglig arbeid.

Hva innebærer det for deg å delta?

- Intervju besvarelsene dine vil bli registrert underveis i notater
- Intervjuet vil ta ca. 1 time
- Intervjuene vil foregå på zoom eller på teams

Frivillig deltakelse

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke deg uten å oppgi noen grunn. Ingen personidentifiserte opplysninger vil bli notert, og informasjonen vil bli anonymisert slik at denne ikke kan spores tilbake til deg. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

Ditt personvern

Jeg (Josephine) vil kun bruke opplysningene om deg til formålene som står skrevet i dette informasjonsskrivet, og vil ha tilgang til opplysninger om dine utsagn notert.

Hva skjer med opplysningene dine når jeg avslutter forskningsprosjektet?

Opplysningen skal etter planen avsluttes når bacheloroppgaven er godkjent, som er til våren 2022.. Informasjonen din vil være anonym, og det vil bli skrevet fiktive navn i oppgaven. Det vil derfor ikke være en mulighet for at dine opplysninger blir gjenkjent.

Du har rett til å få se notatene som blir skrevet, og har mulighet til å trekke deg når som helst.

Som informant i et anonymt intervju, er dette dine rettigheter:

- Innsyn i hvilke opplysninger, som er notater som er blitt skrevet om deg. om deg,
- Å få rettet informasjon om deg,
- Få slettet opplysninger om deg,
- Få utlevert en kopi av notater

Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om deg?

Vi behandler opplysninger om deg, basert ditt eget ønske om å delta

Kontaktinformasjon

Hvis du har spørsmål til studien, eller ønsker å benytte deg av dine rettigheter, kan du ta kontakt med:

[Redacted]

[Redacted]

- Tina Bojovic (veileder) epost: tina.bojovic@uis.no
- Personvernombud fra Universitet i Stavanger kan nås på epost: personvernombud@uis.no

Med vennlig hilsen

Tina Bojovic
Veileder

[Redacted]

Student

Vedlegg 2: Informasjonsskriv til ung voksen

Vil du delta i forskningsprosjektet som handler om

«Hvordan kan relasjonen mellom
barneverntjenesten og det afrikanske miljøet
styrkes?»

Informasjon om mål og hva deltakelse vil innebære for deg

Dette er et spørsmål til deg om å delta i et forskningsprosjekt, som handler om hvordan relasjonen mellom barneverntjenesten og personer med afrikansk bakgrunn kan styrkes. Som ønske om å utvikle kunnskap om den afrikanske og norske kulturen, og undersøke hvilke måter relasjonen forbedres.

Formål

Dette prosjektet er til en bacheloroppgave, der formålet er å bidra til å styrke samarbeidet mellom barneverntjenesten og familier med afrikansk opprinnelse i Norge.

I de siste årene har mistilliten mellom personer med innvandrerbakgrunn og barnevernet vært et sentralt tema for både barnevernstjenesten, innvandrerfamilier og i den offentlige debatten. Der minoritetsfamilier opplever en slags frykt ovenfor den norske barneverntjenesten. Med bakgrunn av at det er forskjellige lover og regler og språk som skal tilpasse seg til.

Det har derfor alltid vært en hjertesak for meg å finne ut hva som kan gjøres for en bedre relasjon mellom barneverntjenesten og andre familier med afrikansk opprinnelse. Dagens samfunn blir stadig mer flerkulturelt, og det vil dermed være et stort behov for at innvandrerfamilier og barneverntjenesten kan øke tillit og trygghet til hverandre.

For å utforske dette ønsker jeg dermed å ha et intervju med personer som har afrikansk bakgrunn, og som blir anonymt. Med bakgrunn av at dette kan bidra til å øke kunnskap om den afrikanske og norske kulturen

Hva skjer med opplysningene?

Opplysningene som blir delt i denne oppgaven vil være anonymt. Intervjuet vil ikke bli tatt opp med lydbandopptak, men notater vil bli brukt underveis i intervjuet. Etter at intervjuene er blitt gjennomført vil eventuell epost og korrespondansene bli slettet, og personopplysninger vil derfor ikke bli lagret.

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Universitet i Stavanger er ansvarlig for dette forskningsprosjektet.

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Du har fått spørsmål om å delta i dette forskningsprosjektet fordi du er mellom 18-60 og er innvandrere eller norskfødt med innvandrerforeldre som har afrikansk opprinnelse.

En innvandrere innebærer i denne sammenhengen at du har flyttet til Norge og er født i et annet land med foreldre, som har innvandrerbakgrunn. At du er norskfødt med innvandrerbakgrunn innebærer at du er født i Norge, men at du har minst én forelder med innvandrerbakgrunn

Hva innebærer det for deg å delta?

- Intervju besvarelsene dine vil bli registrert underveis i notater
- Intervjuet vil ta ca. 1 time
- Intervjuene vil foregå på zoom eller på teams

Hva er spørsmålene knyttet til?

Jeg vil hovedsakelig stille deg spørsmål om hvordan det har vært å være i møte med barneverntjenesten, som person med afrikansk bakgrunn. Underveis i intervjuet vil du få spørsmål knyttet til:

- Opplevelser med barnevernet
- Familie
- Kultur
- Kommunikasjon

Det hadde vært en stor fordel dersom du allerede har tenkt igjennom disse temaene på forhånd.

Hva skjer med opplysningene?

Opplysningene som blir delt i denne oppgaven vil være anonymt. Intervjuet vil ikke bli tatt opp med lydbåndopptak, men notater vil bli brukt underveis i intervjuet. Etter at intervjuene er blitt gjennomført vil eventuell epost og korrespondansene bli slettet, og personopplysninger vil derfor ikke bli lagret.

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Universitet i Stavanger er ansvarlig for dette prosjektet.

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Du har fått spørsmål om å delta i dette forskningsprosjektet fordi du har kompetanse innenfor tema etniske minoriteter i barnevernsfaglig arbeid.

Frivillig deltakelse

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke deg uten å oppgi noen grunn. Ingen personidentifiserte opplysninger vil bli notert, og informasjonen vil bli anonymisert slik at denne ikke kan spores tilbake til deg. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

Ditt personvern

Jeg vil kun bruke opplysningene om deg til formålene som står skrevet i dette informasjonskrivet, og vil ha tilgang til opplysninger om dine utsagn notert.

Hva skjer med opplysningene dine når jeg avslutter forskningsprosjektet?

Opplysningen skal etter planen avsluttes når bacheloroppgaven er godkjent, som er til våren 2022.

Jeg har gått igjennom de forsvarlige rutineene for datasikkerhet og har forskjellige tiltak for å sikre at ingen andre får tilgang til dine personopplysninger. Informasjonen din vil være anonym, og det vil bli skrevet oppdiktet navn i oppgaven. Det vil derfor ikke være en mulighet for at dine opplysninger blir gjenkjent.

Du har rett til å få se notatene som blir skrevet, og har mulighet til å trekke deg når som helst.

Som informant i et anonymt intervju, er dette dine rettigheter:

- Innsyn i hvilke opplysninger, som er notater som er blitt skrevet om deg.
- Å få rettet informasjon om deg,
- Få slettet opplysninger om deg,
- Få utlevert en kopi av notater

Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om deg?

Vi behandler opplysninger om deg, basert ditt eget ønske om å delta

Kontaktinformasjon

Hvis du har spørsmål til studien, eller ønsker å benytte deg av dine rettigheter, kan du ta kontakt med:

- [REDACTED] sende en epost til
- Tina Bojovic (veileder) epost: tina.bojovic@uis.no
- Personvernombud fra Universitet i Stavanger kan nås på epost: personvernombud@uis.no

Med vennlig hilsen

Tina Bojovic
Veileder

[REDACTED]
Student

Intervju guide

Intervju med barnevernskonsulent

Opplevelser i møte med familiene

Fortell om dine opplevelser i møte med familier med afrikansk bakgrunn

- Utfordringer?
- Positivt?
- Kulturelle forskjeller?

Kulturelle betingelser i møte med barnevernet

Er det noe du har lagt merke til som et kjennetegn hos afrikanske familier?

- Eksempler?

Fortell om begrepet respekt – i møte med deg og familier med afrikansk bakgrunn.

- Hvordan blir respekt forstått?

Fortell ... Hva legger du i ordet kultursensitivitet?

Har du opplevd ulikheter mellom barneoppdragelse hos personer med afrikansk opprinnelse og hos etnisk norske personer?

- Eksempler?
- Utfordrende?
- Fordeler?

Hva vil det si å være integrert i det norske samfunnet, tenker du?

Hvilken rolle spiller språk i møte med mennesker med afrikansk bakgrunn?

- Utfordringer?
- Tolke? – opplevelser/positivt/negativt?

Når jeg sier kulturell toleranse ... hva tenker du da?

Fortell om begrepet respekt – i møte med deg og familier med afrikansk bakgrunn.

- Hvordan blir respekt forstått?
- Ulikheter? Likheter?

Kommunikasjon og relasjonsbygging mellom barnevern og afrikanske familier

Fortell ... Hva legger du i ordet relasjon?

Hvordan opplever du saksbehandlingen hos minoritetsfamilier som det er vanskelig å skape relasjon hos?

Hva tenker du er viktig å gjøre for å få til en god relasjon?

Barnevernets system og formål

Fortell.. Opplever du at familiene du er i kontakt med er bevisste på barnvernsreglene og rettighetene både foreldrene og barna har?

Hvordan opplever du forståelsen av barnets beste i barnevernssaker hos familier med etnisk minoritetsbakgrunn?

- Noen kulturelle likheter?

Fortell Hvordan knytter dere opp saker som omhandler barnets beste, når den kulturelle ulikheten oppstår?

Hvilke kartleggingsverktøy blir brukt når du er i møte med familier med innvandrerbakgrunn?

- Eksempler
- Positivt?
- Utfordring?

Er kartleggingsverktøyene de samme som blir brukt i norske familier?

- Likheter?
- Ulikhet?

Hvis du tenker tilbake på tidligere saker, er det noe du tenker du kunne gjort annerledes?

Hvordan tenker du relasjonen mellom barneverntjenesten og familier med afrikansk bakgrunn kan forbedres?

- Hva bør forbedres?
- Evt. hvordan?

Er det noe du ønsker å fortelle, som jeg ikke har spurt om?

Noen spørsmål?

Intervju med ung voksen

Opplevelser med barnevernet

Fortell om din opplevelse med barnevernet

- Kulturforskjeller?
- Eksempel? Utfordring? Positivt?

Barnevernets system og formål

Hvordan ble dine meninger ivaretatt da du snakket med saksbehandler?

- Positivt/negativt?

Opplevelser med barnevernet

Er det noe du tenker at saksbehandler kunne gjort annerledes?

- Hva med positive erfaringer?

Opplevde du en gjensidig respekt mellom deg og saksbehandler?

- Eksempler?

Kulturelle betingelser i møte med afrikanske familier

Hvordan opplevde du at din kultur og religion ble ivaretatt i møte med barnevernet?

- Eksempler?
- Positivt?
- Utfordrende?

Kommunikasjon og relasjonsbygging mellom barnevern og afrikanske familier

Fortell.. Hvordan var relasjonen mellom deg og saksbehandler?

- Positivt?
- Utfordrende?

Hvordan opplevde du kommunikasjonen mellom deg og din tidligere saksbehandler?

- Positivt?
- Utfordring?

På hvilken måte gikk saksbehandler frem for å bli kjent med deg?

- Eksempler?
- Positivt?
- Utfordrende?

Barnevernets system og formål

Ble det noe beslutning da du var i møte med barnevernet?

- Hvordan opplevde du dette?

Hvordan følte du at dine verdier ble tatt hensyn til?

- Eksempler?
- Utfordring?
- Positivt?

Ble du opplyst om rettighetene du hadde da du var i kontakt med barnevernet?

Kommunikasjon og relasjonsbygging mellom barnevern og afrikanske familier

Hvordan tenker du relasjonen mellom barneverntjenesten og familier med afrikansk bakgrunn kan forbedres?

- Eksempler?

Har du noe anbefaling til familier med afrikansk opprinnelse og barnevernet når de er i møte med hverandre?

Er det noe du ønsker å fortelle, som jeg ikke har spurt om?

Noen spørsmål?

Intervju med forelder

Opplevelser med barnevernet

Fortell.. hvordan var din opplevelse med barnevernet?

- Utfordringer?
- Positivt?

Fortell.. Hvordan opplevde du det da du mottok en bekymringsmelding?

Hvordan opplevde du at din tidligere saksbehandler gikk frem for å bli kjent med deg?

- Eksempler?
- Utfordring?
- Positivt?

Barnevernets system og formål

Hvordan opplevde du prosessen med barnevernet?

- Positivt?
- Utfordrende?

Kommunikasjon og relasjonsbygging mellom barnevern og afrikanske familier

Hvordan opplevde du kommunikasjonen mellom deg og saksbehandleren?

- Eksempler?
- Positivt?
- Utfordring?

Barnevernets system og formål

Ble du opplyst om rettighetene du hadde som forelder, da du var i kontakt med barnevernet?

Hvordan opplever du likhetene og forskjellene i din kultur og i den norske kulturen ved barneoppdragelse?

- Eksempler?
- Positivt?

- Utfordring?

Kulturelle betingelser i møte med afrikanske familier

Var det noe spesielt du la merke til, at din saksbehandler gjorde for å bli bedre kjent med deg og din kultur?

- Eksempler?

Opplevde du noen kulturforskjeller i møte med barnevernet?

- Eksempler?
- Positivt?
- Utfordring?

Hvordan ble dine kulturelle meninger og synspunkter møtt i møte med saksbehandler?

- Eksempler?
- Ble det tatt hensyn til?
- Skulle noe vært bedre? Evt hva?

Hvordan opplever du det er å føre din kultur videre til dine barn i Norge?

- På hvilken måte?
- Hvorfor er dette viktig? Evt. Hvorfor er det ikke viktig?

Følte du at dine behov som forelder ble ivaretatt?

- Eksempler?

Når jeg sier respekt.. hva betyr det for deg?

Hva vil det si å være integrert i det norske samfunnet, tenker du?

Kommunikasjon og relasjonsbygging mellom barnevern og afrikanske familier

Hvordan tenker du relasjonen mellom barnevernet og familier med afrikansk opprinnelse kan styrkes?

- Eksempler?

- Utfordring?
- Positivt?

Fortell.. Er det noe du tenker kunne blitt gjort annerledes da du var i møte med barnevernet?

Har du noe anbefaling til både familier og barnevernet når de er i møte med hverandre?

Er det noe du ønsker å fortelle, som jeg ikke har spurt om?

Noen spørsmål?

Intervju med studieveileder

Opplevelser i møte med familiene

Kan du fortelle om hvordan opplevelsene dine har vært hos familier med afrikansk bakgrunn som har vært i kontakt med barnevernet?

- Eksempler? Samspill, sees på som d
- Positivt?
- Utfordring?

Barnevernets system og formål

Hvordan opplever du at barnevernet tolker barnets beste når de er i møte med flerkulturelle familier?

- Eksempler?

Fortell.. Når du er i kontakt med minoritetsfamilier, opplever du at de er bevisste over det norske regelverket knyttet til barnevernslovene, og deres rettigheter?

Kulturelle betingelser i møte med afrikanske familier

Fortell.. Hva legger du i kultursensitivitet?

Hvordan opplever du kulturforskjellene hos familier med afrikansk bakgrunn og i det norske samfunnet?

- Likheter?
- Forskjeller?
- Utfordring?
- Positivt?

- Ydmykhet og nysgjerrighet.

Kommunikasjon og relasjonsbygging mellom barnevern og afrikanske familier

Er det noe spesielt barneverntjenesten kan gjøre for å forbedre deres relasjon til familier med afrikansk bakgrunn?

- Eksempler?

Fortell ... Når jeg sier respekt - hva betyr det for deg?

Fortell.. Hva vil det si å være integrert i det norske samfunnet, tenker du?

Kulturelle betingelser i møte med afrikanske familier

Vet du om noen kjennetegn hos personer med afrikansk bakgrunn?

- Eksempler

Hva innebærer en god barneoppdragelse i Norge?

- Eksempler - noe vi trenger å vite?

Hvordan ser man etter skillen mellom barnets beste og den kulturelle toleransen?

- Eksempler?
- Utfordring?

Hva kan skje med familiedynamikken dersom barnevernet ikke møter familien med kulturell kompetanse?

- Eksempler?
- Utfordring?

Hva skal til for at våre barn og ungdom med flerkulturell bakgrunn skal lykkes i Norge?

- Eksempler

Hvilken rolle spiller språk i møte med mennesker med afrikansk bakgrunn?

- Utfordringer?
- Tolke? – opplevelser/positivt/negativt?

Er det noe du har lagt merke til som et kjennetegn hos afrikanske familier?

- Eksempler?
- Likhet/forskjell hos den norske og afrikanske kultur?

Hva kan styrkes mer med hensyn til kultursensitivitet?

- Eksempler?

Barnevernets system og formål

Hva kan skje med familiedynamikken dersom barnevernet ikke møter familien med kulturell kompetanse?

- Eksempler?
- Utfordring?

Hva legger du i ordet etnosentrisme?

- Eksempler?
- Utfordring?

Hvordan ser man etter skillen mellom barnets beste og den kulturelle toleransen?

- Eksempler?
- Utfordring

På hvilke måter ser du at den kulturelle kompetansen blir styrket hos barneverntjenesten?

- Eksempler?
- Positivt?
- Utfordring?

Har du en anbefaling til barnevernet når det gjelder å styrke relasjonen mellom barneverntjenesten og afrikanske foreldre i forhold til barnevernssaker?

Når du er i kontakt med minoritetsfamilier, opplever du at de er bevisste over det norske regelverket knyttet til barnevernslovene, og deres rettigheter?

Har du noe anbefaling til familier med afrikansk opprinnelse og barnevernet når de er i kontakt?

Noen spørsmål?